

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

H) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 6.

ÅREN

1881—1885,

KRONOBERGS LÄN.

1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet i allmänhet.

Kronobergs läns gränser hafva under den femårsperiod, för hvilken redogörelse nu afgifves, icke undergått någon förändring, hvadan länets areal fortfarande utgör 87.08 qvadratmil, deraf omkring 8.33 qvadratmil i större och mindre insjöar, 11.26 qvadratmil i sank mark och 66.99 qvadratmil i fast mark.

Rörande länets naturbeskaffenhet i allmänhet hafva några väsentliga förändringar ej egt rum, sedan Länsstyrelsen i berättelsen för åren 1871—1875 härför lemnade omständlig redogörelse. Här må emellertid endast nämnas, att för de landvinningar och torrläggningar af sank mark, som i följd af vattenaftappningar och sjösänkningar uppkommit, lemnas nedan i sammanhang med redogörelsen för jordbruket närmare upplysningar.

I *judicielt* hänseende äro länets sex härad delade i 3 domsagor, af hvilka Östra Värends domsaga omfattar Konga och Uppvidinge härad, Vestra Värends: Allbo, Kinnevalds och Norrvidinge härad, samt Sunnerbo domsaga: häradet af samma namn.

I länet finnes endast en stad, Vexjö, med egen jurisdiktion, belägen i länets medelpunkt, samt endast en köping, Ljungby, belägen i Ljungby socken och Sunnerbo härad, hvilken genom

Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 15 oktober 1828 förklarats vara af stad oberoende.

Sedan emellertid vid Elmhults jernvägsstation i Stenbrohults socken folkmängden under senaste åren ökats, så att den uppginge till öfver 700 personer, samt der samtidigt uppförts en mängd byggnader, har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolution den 5 juli 1884 i öfverensstämmelse med invånarnes i sådant afseende enhälligt uttalade önskan förordnat, att ordningsstadgan för rikets städer af den 24 mars 1868 samt byggnadsstadgan och brandstadgan af den 8 maj 1874 skola i lämpliga delar gälla för Elmhults stationssamhälles område, innefattande jemte den staten tillhöriga jernvägsstationen de egor af hemmanet Elnhult, som begränsas i söder af hemmanet Froafälle, i vester af hemmanet Klöxhult, i norr af hemmanet Gemön och i öster af en linie, dragen 1,000 fot öster om den nuvarande landsvägen derstädes. Genom nådigt bref den 6 februari 1885 har Eders Kungl. Maj:t, med godkännande af förberörda resolution samt vissa af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagna hufvudgrunder för beredande af tillämpning af omförmälda stadgar, uppdragit åt Länsstyrelsen att utfärda

INLEDNING

TILL

Bidrag till Sveriges officiella statistik. H, Kungl. Maj:ts befallningshavandes femårsberättelser, jämte Sammandrag för åren ... på Nådigaste befallning utarbetat och utgivet af Statistiska centralbyrån – Stockholm, 1863-1912.

Täckningsår: 1856/60-1901/05 = N.F., [1]-10.

Kungl. Maj:ts befallninghavande i Stockholms stad och i rikets 24 län avger underdåniga femårsberättelser av statistiskt innehåll.

Berättelserna består av två avdelningar.

Första avdelning består av följande rubriker:

- 1. Länets indelning och naturbeskaffenhet i allmänhet**
- 2. Innevånare**
- 3. Näringar**
- 4. Kommunikationsanstalter och varubyten**
- 5. Kameralförhållanden**
- 6. Politi.**

Andra avdelning är en tabellbilaga.

Statistiska centralbyrån samlar in och utger ett sammandrag för hela riket av samtliga femårsberättelsernas huvudsakliga innehåll.

Föregångare:

Kongl. maj:ts befallningshafvandes femårsberättelse för åren ... – Stockholm, 1823-1857.

Täckningsår: 1822-1851/55.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Underdånig berättelse	1-17.
1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet i allmänhet.....	1.
2. Invånare.....	3.
Tab. Litt. A. In- och utflyttade till och från Kronobergs län åren 1881-1885.....	3.
Tab. Litt. B. Sammandrag öfver antalet af de personer, som under femårsperioden 1881-1885 afrest till eller återkommit från Danmark och Tyskland.....	4.
3. Näringar.....	6.
Tab. Litt. C. Uppgift å afsända och anlända skogseffekter till nedanstående stationer.....	9.
4. Kommunikationsanstalter och varubyten.....	10.
5. Kameralförhållanden.....	14.
Tab. Litt. D. Uppgift å afsänd och anländ spanmål vid nedanstående stationer.....	14.
6. Politi.....	15.
Tab. Litt. E. Kronobergs läns bolags för försäkring mot förlust i följd af hagelskador verksamhet åren 1884-1885.....	16.
Tabellbilagor	18-27.
Tab N:o 1. Folkmängden i Kronobergs län åren 1881-1885.....	18.
Tab N:o 2. Allmänna vägar och skjutsning i Kronobergs län åren 1881-1885.....	19.
Tab N:o 3. Hemman och lägenheter samt stadsjordar m.m. i Kronobergs län år 1885.....	20.
Tab N:o 4. Egendomar af fideikommissnatur i Kronobergs län år 1885	21.
Tab N:o 5. Egendomar tillhörande inhemska aktiebolag i Kronobergs län år 1885.....	21.
Tab N:o 6. Egendomar tillhörande främmande magters undersåtar i Kronobergs län år 1885.....	22.
Tab N:o 7. Brandförsäkrings-inrättningarnes verksamhet i Kronobergs län åren 1881-1885.....	23.
Tab N:o 8. Fromma stiftelser, stipendiifonder, pensionsanstalter, sjukkassor och dermed jemförliga inrättningar i Kronobergs län år 1885.....	24-27.

BIDRAG

TILL

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK.

H) Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes femårsberättelser. Ny följd. 6.

ÅREN

1881—1885,

KRONOBERGS LÄN.

1. Länets indelning och naturliga beskaffenhet i allmänhet.

Kronobergs läns gränser hafva under den femårsperiod, för hvilken redogörelse nu afgifves, icke undergått någon förändring, hvadan länets areal fortfarande utgör 87.08 qvadratmil, deraf omkring 8.33 qvadratmil i större och mindre insjöar, 11.26 qvadratmil i sank mark och 66.99 qvadratmil i fast mark.

Rörande länets naturbeskaffenhet i allmänhet hafva några väsentliga förändringar ej egt rum, sedan Länsstyrelsen i berättelsen för åren 1871—1875 härför lemnade omständlig redogörelse. Här må emellertid endast nämnas, att för de landvinningar och torrläggningar af sank mark, som i följd af vattenaftappningar och sjösänkningar uppkommit, lemnas nedan i sammanhang med redogörelsen för jordbruket närmare upplysningar.

I *judicielt* hänseende äro länets sex härad delade i 3 domsagor, af hvilka Östra Värends domsaga omfattar Konga och Uppvidinge härad, Vestra Värends: Allbo, Kinnevalds och Norrvidinge härad, samt Sunnerbo domsaga: häradet af samma namn.

I länet finnes endast en stad, Vexjö, med egen jurisdiktion, belägen i länets medelpunkt, samt endast en köping, Ljungby, belägen i Ljungby socken och Sunnerbo härad, hvilken genom

Kungl. Maj:ts nådiga beslut den 15 oktober 1828 förklarats vara af stad oberoende.

Sedan emellertid vid Elmhults jernvägsstation i Stenbrohults socken folkmängden under senaste åren ökats, så att den uppginge till öfver 700 personer, samt der samtidigt uppförts en mängd byggnader, har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande genom resolution den 5 juli 1884 i öfverensstämmelse med invånarnes i sådant afseende enhälligt uttalade önskan förordnat, att ordningsstadgan för rikets städer af den 24 mars 1868 samt byggnadsstadgan och brandstadgan af den 8 maj 1874 skola i lämpliga delar gälla för Elmhults stationssamhälles område, innefattande jemte den staten tillhöriga jernvägsstationen de egor af hemmanet Elnhult, som begränsas i söder af hemmanet Froafälle, i vester af hemmanet Klöxhult, i norr af hemmanet Gemön och i öster af en linie, dragen 1,000 fot öster om den nuvarande landsvägen derstädes. Genom nådigt bref den 6 februari 1885 har Eders Kungl. Maj:t, med godkännande af förberörda resolution samt vissa af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande föreslagna hufvudgrunder för beredande af tillämpning af omförmälda stadgar, uppdragit åt Länsstyrelsen att utfärda

erforderliga bestämmelser för verkställigheten af hvad sålunda beslutats. De åtgärder, som med anledning häraf vidtagits, falla emellertid ej inom omfånget för denna embetsberättelse.

Af de inom länet förlagda trupper tillhör hela Kronobergs regemente med 1,100 rotar första militärdistriktet samt 352 rotar af Kalmar regemente, 112 nummer af Smålands husarregemente och 101 nummer af Smålands grenadierbataljon andra militärdistriktet.

I administrativt hänseende är länet indeladt i 5 fögderier och 17 länsmansdistrikt, hvilka senare äro fördelade i fjerdingmansdistrikt, hvartera i allmänhet omfattande en socken.

Förutom Vexjö stadsförsamling samt delar af Femsjö och Vissefjerda socknar finnas 84 landtsocknar, af hvilka Ljunga socken i Sunnerbo härad och Sandsjö socken i Konga härad, enligt Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref till Kammarkollegium den 17 april 1885, fått sina namn förändrade till Södra Ljunga och Södra Sandsjö. Länet tillhör jemte Jönköpings, Kalmar, Gotlands, Blekinge, Kristianstads, Malmöhus och Hallands län södra bergmästaredistriktet.

I afseende å skogsvården utgör länet, i förening med Kalmar och Jönköpings län, Smålands distrikt samt är fördeladt i två revir, Varend och Sunnerbo, infattande det förra Konga, Uppvidinge, Kinnevalds och Norrvidinge samt det senare Allbo och Sunnerbo härad.

I eklestiastikt hänseende tillhör länet Vexjö stift samt är fördeladt i 6 prostier, 47 pastorat och 86 kyrkoförsamlingar, af hvilka Hemmesjö och Tegnaby, Nottebäck och Granhult, Vederslöf och Dänningelanda, Qvenneberga och Hjortsberga, Dref och Hornaryd samt Vexjö lands- och stadsförsamling hafva gemensamma kyrkor.

För allmänna helsovården finnas, utom det allmänna hospitalet nära Vexjö, tvenne lasarett, det ena i Vexjö, det andra i Ljungby köping. Länet är för öfrigt indeladt i 4 provinsialläkaredistrikt, nemligen:

1:o. Vexjö distrikt, omfattande hela Norrvidinge härad, Vexjö stads- och landsförsamlingar, Hemmesjö, Nöbbeleds, Östra Torsås, Uråsa och Furuby församlingar af Konga härad; Öjaby, Härlöfs och Bergunda, Öja, Vederslöfs, Dänningelanda, Täfvellsås, Kalfsviks, Jäts och Skatelöfs församlingar af Kinnevalds härad; Virestads, Stenbrohults, Vislanda, Vestra Torsås, Lekaryds, Aringsås, Qvenneberga, Hjortsberga, Slätthögs, Mistelås, Moeda, Örs och Aneboda församlingar af Allbo härad samt Dädesjö, Sjösås, Drefs och Hornaryds församlingar af Uppvidinge härad;

2:o. Ekeberga distrikt, omfattande Ekeberga, Lenhofda, Granhults, Nottebäck, Åseda, Elghults, Helleberga, Algutsboda och Herråkra församlingar af Uppvidinge härad samt Hofmantorps, Långasjö och Ljuders socknar samt Vissefjerda socken del af Konga härad;

3:o. Tingsås distrikt, omfattande Linneryds, Sandsjö, Elmeboda, Väckelsångs och Tingsås församlingar af Konga, Urshults och Almundsryds af Kinnevalds samt Härlunda församling af Allbo härad;

4:o. Sunnerbo distrikt, omfattande hela Sunnerbo härad.

Enär Ekeberga provinsialläkaredistrikt i följd af dess vidsträckthet och dåliga kommunikationer förorsakar stora svårigheter för befolkningen att erhålla nödig läkarevård och för läkaren att lemna sådan, har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshaf-

vande, i afsigt att få denna olägenhet i möjligaste mån undanröjd, i skrivelse till Medicinalstyrelsen den 20 september 1883 hemställt, att Styrelsen ville väcka underdånigt förslag om inrättande inom länet af ett femte provinsialläkaredistrikt, bestående af Algutsboda, Hofmantorps, Ljuders, Elmeboda och Långasjö socknar samt den till Konga härad hörande delen af Vissefjerda socken, i hvilket fall Ekeberga distrikt lämpligen kunde utgöras af dess återstående socknar jemte Dädesjö, Sjösås, Drefs och Hornaryds socknar af Vexjö nuvarande provinsialläkaredistrikt.

Frågan härom är, enligt hvad Länsstyrelsen meddelats, för närvarande beroende på behandling inom den komité, som erhållit Eders Kungl. Maj:ts nådiga uppdrag att granska uppgjort förslag till instruktion för provinsialläkare med flere läkare äfvensom att utreda åtskilliga andra i samband dermed stående frågor.

Till undanrödjande af befintliga oregelbundenheter i länets indelning har Eders Kungl. Maj:t under senast förflutna femårsperioden genom nådiga bref till Eders Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium förordnat, dels den 24 oktober 1885 att vid 1887 års början skall såväl i kyrkligt och kommunalt hänseende som i jordeboken från Dänningelanda till Täfvellsås socken öfverflyttas hemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Rinkaby N:o 1 Norregården, hvilket derefter kommer att i jordeboken erhålla N:o 4, samt från Hamneda till Göteryds socken hemmanet $\frac{1}{2}$ mantal Fagerhult N:o 1, hvilket i jordeboken för sistnämnda socken kommer att upptagas under N:o 2, dels den 20 november 1885 att vid 1887 års början hemmanen 1 mantal N:o 1 Kateboda och $\frac{3}{4}$ mantal N:o 1 Holkhult skola, det förra i kyrkligt hänseende och det senare såväl i kyrkligt och kommunalt hänseende som i jordeboken förläggas från Virestads till Stenbrohults socken, der detsamma i jordeboken bör erhålla N:o 2, samt hemmanet $\frac{1}{4}$ mantal N:o 1 Hyttinge i kyrkligt hänseende öfverföras från Stenbrohults till Virestads socken.

Särskildt i kyrkligt hänseende har förutom ofvan omförmälda förändringar genom Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref till Eders Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegium den 23 oktober 1884 Härlöfs till Öjaby pastorat hörande annexförsamling från och med den 1 maj 1885 öfverflyttats från Allbo till Kinnevalds kontrakt, dit moderförsamlingen Öjaby förut hör.

Såsom oregelbundenheter i länets administrativa, judiciela, eklestiastika och kommunala indelningar kvarstå ännu af de i Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes senaste berättelse omförmälda:

1:o. Att Åreda by om $1\frac{1}{2}$ mantal, tillhörande i borgerligt afseende Dädesjö socken af Uppvidinge härad, i kyrkligt afseende är förenad med Gårdsby församling i Norrvidinge härad;

2:o. Att hemmanet $\frac{3}{8}$ mantal Sännö i borgerligt hänseende tillhör Lidhults socken i Sunnerbo härad, men i kyrkligt Femsjö socken af Vestra härad af Jönköpings län;

3:o. Att Vexjö socken är i kyrkligt afseende förenad med Vexjö stad, men i borgerligt delad mellan Konga och Kinnevalds härad;

4:o. Att Skatelöfs socken utgör ett helt i kyrkligt afseende, men är i borgerligt delad emellan Kinnevalds och Allbo härad;

5:o. Att Aneboda socken likaledes utgör ett helt i kyrkligt hänseende, men är i borgerligt delad mellan Allbo och Norrvidinge härad, samt

6:o. Att Vissefjerda socken är ett helt i kyrkligt hänseende, men i borgerligt delad mellan Konga härad samt Södra Möre härad i Kalmar län.

Flertalet af nu nämnda oregelbundenheter jemte åtskilliga andra af mindre väsentlig beskaffenhet äro emellertid af en utaf

Eders Kungl. Maj:ts för sådant ändamål i nåder tillsatt komité föreslagna att undanrödjas samt frågorna härom efter 1885 års utgång afgjorda eller på Eders Kungl. Maj:ts nådiga pröfning beroende.

2. Invånare.

För länets *folkmängd* i allmänhet samt för antalet beväringmanskap af alla klasserna äfvensom årligen approberadt manskap redogöres i **tabell N:o 1**.

Den deri förekommande skillnaden i folkmängden enligt presterskapets uppgifter och enligt mantalslängderna är i allmänhet icke för något af åren större, än att den finner sin förklaringsgrund i bristande öfverensstämmelse hos de civila och eklestastiska myndigheterna vid antecknande af dem, som under längre eller kortare tid uppehålla sig utom länet på arbetsför-tjenst.

Folkmängden, som enligt mantalslängden uppgick till 170,257 personer för år 1880 och 167,088 personer för 1885, har sålunda under nu ifrågavarande period minskats med 3,169 personer.

Denna minskning kommer uteslutande på länets landsbygd. Invånareantalet i Vexjö stad, som enligt 1880 års mantalslängd uppgick till 4,928 personer, har ökat till 5,997 vid 1885 års utgång.

I afseende å *in- och utflyttade* personer åberopas nedanstående sammandrag, hvilket upprättats med ledning af uppgifter, som infordrats från pastorsembetena i länet. (Se *Tab. Litt. A.*)

Tab. Litt. A.

In- och utflyttade till och från Kronobergs län åren 1881--1885.

	1881.			1882.			1883.			1884.			1885.			Under hela qvinnenniet.		
	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.	Mankön.	Qvinnön.	Båda könen.
Utflyttade till andra län inom riket	1,152	1,043	2,195	1,214	1,212	2,426	1,160	1,133	2,293	1,079	1,100	2,179	1,230	1,241	2,471	5,835	5,729	11,564
Utflyttade till främmande europeiska länder	97	188	285	127	208	335	104	207	311	79	182	261	123	239	362	530	1,014	1,544
Utflyttade till Amerika	1,132	924	2,056	1,274	1,034	2,308	937	768	1,705	556	567	1,123	601	630	1,231	4,498	3,892	8,390
Summa	2,381	2,155	4,536	2,615	2,454	5,069	2,201	2,108	4,309	1,714	1,849	3,563	1,954	2,110	4,064	10,863	10,635	21,498
Inflyttade från andra län inom riket	786	898	1,684	797	867	1,664	769	825	1,594	756	843	1,599	698	765	1,463	3,806	4,198	8,004
Inflyttade från främmande europeiska länder	52	52	104	54	84	138	46	53	99	44	44	88	49	75	124	245	318	563
Inflyttade från Amerika	15	6	21	32	18	50	32	11	43	56	27	83	58	22	80	193	84	277
Inflyttade från Australien	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	1	—	1
Inflyttade från andra utom europeiska länder	—	—	—	1	—	1	1	2	3	—	—	—	—	—	—	2	2	4
Summa	853	956	1,809	884	960	1,853	848	891	1,739	856	914	1,770	806	862	1,668	4,247	4,602	8,849
Sålledes flere utflyttade än inflyttade	1,528	1,199	2,727	1,731	1,485	3,216	1,353	1,217	2,570	858	935	1,793	1,148	1,248	2,396	6,616	6,033	12,649

Utflyttningen från länet, hvilken för föregående femårsperiod öfversteg inflyttningen med 7,183 personer, har under nu ifrågavarande period ytterligare ökats, så att den med 12,649 personer öferskjutit inflyttningen.

Särskildt till Amerika har emigrationen under perioden varit särdeles liflig; men äfven den i Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes senaste femårsberättelse omförmälda utvandring, som af arbetsfolk, särdeles qvinnor, årligen företages till Danmark och Tyskland, har icke obetydligt ökat under nu ifrågavarande period.

Genom nådiga kungörelsen den 28 november 1884, angående kommissionärer för anskaffande åt tjenstehjon och andre

af anställning inom eller utom riket, torde visserligen den förut ofta hörda och befogade klagan, att utvandrare till Danmark och Tyskland efter sin ankomst till bestämmelseorten icke erhöillo utlofvade tjänster och löneförmåner, i någon mån kunna anses förebygd, men öfriga af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande tillförene anmärkta och i hög grad beklagliga följder af den ifrågavarande utvandringen göra sig fortfarande känbart gällande för länet.

Till belysning af den omfattning, denna utvandring tagit, har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande i enlighet med infordrade uppgifter upprättat följande särskilda sammandrag. (Se *Tab. Litt. B.*)

Tab. Litt. B. Sammandrag öfver antalet af de personer, som under femårsperioden 1881—1885 afrest till eller återkommit från Danmark och Tyskland.

	D a n m a r k.											T y s k l a n d.											Summa.						
	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.		Summa.			1881.		1882.		1883.		1884.		1885.				Summa.			
	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	Summa.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	m.	q.	Summa.	m.	q.	Summa.
	Afreste från Kronobergs län till	69	189	84	241	92	327	207	333	136	397	588	1,487	2,075	46	49	32	68	41	54	31	47	23	56	173	274	447	761	1,761
Återkomne till Kronobergs län från	33	69	31	122	42	171	51	146	80	195	237	703	940	12	18	13	18	20	15	19	19	23	29	87	99	186	324	802	1,126
Sålledes flere afreste än återkomne	36	120	53	119	50	156	156	187	56	202	351	784	1,135	34	31	19	50	21	39	12	28	—	27	86	175	261	437	959	1,396

I afseende å befolkningens lynne, lefnadsvanor, seder och bruk, klädedrägt och bostäder är ej något särskildt att för denna period anföra utöfver hvad föregående berättelser härom innehålla.

Det, som i sådant afseende förekommit egendomligt, försvinner efter hand under inflytandet af en alltmera lättad samfärdsel och häraf uppkommen lifligare beröring med andra orter och befolkningar.

Från farsoter kan länet sägas hafva varit förskonadt. Visserligen fortfor en bland arbetarebefolkningen å Lessebo bruk under slutet af år 1880 uppkommen nervfeberpedemi äfven under början af år 1881, men sjukdomen vann icke någon allmänare utbredning.

De religiösa rörelserna bland länets befolkning, som i allmänhet vida mer än grannlänens synes vidhålla och iakttaga gammal lutersk kyrko- och församlingsordning, hafva under senaste femårsperioden hufvudsakligen yttrat sig genom ett fortsatt uppförande af s. k. missions- eller bönehus, der andliga föredrag hållas af Jönköpings Missionsförenings och Evangeliska Fosterlandstiftelsens kolportörer samt andra lekmannapredikanter, hvilka i sammanhang härmed vanligen utsprida religiösa småskrifter.

Om man å ena sidan icke alltid kan gilla de understundom nog mycket frikyrkliga tendenser, som vid dylika bönemöten göras gällande, kan å andra sidan ej förnekas, att den religiösa rörelsen ej obetydligt bidragit till ökande af sedlighet och allvar i lefvernet. Huru stark rörelsen i sig själf är, framgår tydligt af den offervillighet, de obemedlade klasserna ofta underkasta sig för uppförande af samlingslokaler till mötena.

Hufvudsakligen är det de s. k. läsarne eller nyevangelisterna, som besöka dessa bönemöten.

Metodisterna, som förut visserligen funnits inom åtskilliga delar af länet, synas icke hafva vunnit något synnerligen ökad antal anhängare. Endast å ett ställe inom länet, nemligen vid Delary bruk i Göteryds socken, hafva de bildat egen församling, hvilken jemlikt Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 24 augusti 1883 förklarats berättigad till offentlig religionsöfning under de vilkor och bestämmelser, som nådiga förordningen den 31 oktober 1873 stadgar.

Baptisterna lära särskildt inom Hamneda och Hinneryds socknar i Sunnerbo härad hafva vunnit en del nya anhängare.

Några sekteriska rörelser af den omfattning eller beskaffenhet, att särskilda åtgärder behöft vidtagas, hafva under perioden icke förekommit.

Hvad allmänna sedligheten beträffar, kan såsom glädjande framhållas, att densamma åtminstone i ett afseende undergått en förbättring, i det att begagnandet af spritdrycker påtagligen är i aftagande. Att den allmänna meningen och lagstiftningsarbetet härtill med stor enighet samverka, läser ej kunna med fog förnekas, och de röster, som här och der söka göra den åsigten gällande, att lagstiftningen i berörda afseende går före den allmänna meningen, synas blifva allt mera fåtaliga.

Ehuru ett minskadt förtärande af spritdrycker kunde förmedla till ökad förbrukning af vin och maltdrycker, synes emellertid konsumtionen af sistnämnda drycker icke hafva tilltagit. Snarare anser Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande med fast afseende derå, att antalet försäljningsställen för vin och maltdrycker under perioden blifvit i öfverensstämmelse med kommunalmyndigheternas i sådant afseende uttalade önskningsminskadt, att jemväl förbrukningen af ifrågavarande drycker i någon mån aftagit, särdeles i de delar af länet, der de religiösa rörelserna starkast framträdde eller nykterhetsförbund varit verksamma.

Den s. k. goodtemplarrörelsen, hvilken flerstädes inom länet vunnit talrika anhängare, har i ej ringa mån bidragit till nykterhetens befrämjande.

Rörande befolkningens intellektuella utveckling i allmänhet, torde med fullt skäl kunna sägas, att den alltjemt förbättrade folkundervisningen haft en gynsam inverkan, i det den höjt folkets mottaglighet för andlig förkofran samt åstadkommit en allmänare hyfsning och ökad omtanke för snygghet och bekvämlighet.

I sin mån hafva sockenbiblioteken och den ständigt tilltagande tidningsläsningen jemväl bidragit till att väcka och underhålla intresset för allmänna angelägenheter och nyttiga kunskaper.

Beträffande den ekonomiska ställningen inom länet har särskildt under de sista åren af perioden försports en nästan allmän klagan öfver rådande betryck.

Att denna klagan i väsentlig mån varit berättigad, torde icke heller med fog kunna förnekas.

Känbarast och förnämligast har detta betryck gjort sig gällande i afseende å jordbruket, hvilket inom länet utgör den vigtigaste näringskällan, på hvars afkastning den ojemförligt

största delen af innevånarnes uppehälle och välstånd är beroende. Oaktadt jordbrukaren under senaste åren med användande af tjenligare arbetsmetoder och förbättrade åkerbruksredskap samt genom nedläggande af mera kostnader för jordens hållande i hög växtkraft i ej obetydlig mån uppbringat både mängden och beskaffenheten af sin jords alster, är dock behållningen af jordbruket nu väsentligen mindre än tillföre.

Med det samband, hvori näringarne stå till hvarandra, är det för öfrigt tydligt att, om en näringsgren för ett svagt och tynande lif, detta inverkar i sin mån på alla öfriga och följaktligen att, om det är sjelfva moderneringen som befinner sig i trångmål, denna inverkan också visar sig destomera omfattande och tryckande.

På grund af jordbrukets svåra ställning befinna sig också främst dess närmaste binärningar och dernäst äfven öfriga förvärfskällor, allt i den mån de af moderneringen äro beroende, i ett likartadt tillstånd. Så hafva bergshandteringens idkare nästan alldeles nedlagt sin numera lönlösa rörelse, hvilken visserligen inom länet ej varit af någon särdeles betydelse, men likväl under tider af mera allmän välmåga kunnat med fördel bedrivas.

Fabriksindustrien, som här hufvudsakligen består af glas-tillverkning, pappersberedning, tändsticksfabrikation och förfärdigande af gjutgods samt åkerbruksredskap och andra maskinerier, röner visserligen äfven den märkbar kännning af det rådande betrycket i andra näringar, men har dock, der den varit fotad på nödigt förlagskapital, kunnat med någon, om än minskad, afkastning fortfarande bedrivas.

Att handeln, såsom allenast utgörande en mellanhand för utbyte af jordbrukets och öfriga näringars alster, skall erfara den allra känbaraste beröringen af ett mera allmänt ekonomiskt betryck, ligger i sakens egen natur, och den har ej heller att glädja sig öfver ett mera blomstrande tillstånd än jordbruket. Detta gäller likaså och af samma skäl om handtverkerier och andra mindre näringar, hvilka här ej drivas i någon större omfattning och hvilkas idkare, som i allmänhet sakna både nödigt förlagskapital och erforderlig skicklighet, ej kunna täfla med utlandets allehanda och billiga fabriksalster, hvilkas hitförande förorsakat, att många yrken, såsom hattmakeri och garfveri med flere, äro i märkbart aftagande.

Att närmare redogöra för orsakerna till det rådande ekonomiska betrycket, torde ej här vara erforderligt, helst Eders Kungl. Maj:ts tillsatt en komité, som i sinom tid torde taga denna fråga, hvilken icke lär vara egendomlig för allenast detta län, under mera omständlig behandling.

Här må emellertid i korthet nämnas, att, efter hvad Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande funnit, många samverkande omständigheter bidragit till åstadkommande af det rådande betrycket.

Någon gång och i särskilda fall kan visserligen bindandet af större kapital, än den verkliga förmögenheten medgifver, hafva förorsakat obestånd och ekonomiska svårigheter, men detta förhållande kan förvisso inom detta län icke räknas som en afsevärdt medverkande orsak till den tryckta ställningen.

Deremot torde bristande planmässighet och felaktig beräkning i näringsföretagen kunna tillskrivas ej så liten skuld till det betryck, hvori åtskilliga af länets näringar befinna sig, och särskildt gäller detta i vidsträckt mån om jordbruket.

De allra flesta jordegare hafva nemligen köpt betydligt större fastighet, än de kunnat kontant betala. I följd häraf hafva de måst skuldsätta sig för belopp många gånger öfverstigande deras verkliga egendom.

Då priset på jorden emellertid af helt naturliga orsaker städse håller sig så högt, att deri nedlagt kapital lemna lägre afkomst, än den ränta, som vid utlåning i allmänhet betingas, blir denna skilnad en förlust, som så småningom växer låntagaren öfver hufvudet och slutligen i följd af de ytterligare kostnader, som förorsakas af exekutiva åtgärder vid försenad liquid, medför hans fullständiga ruin. Liknande brist på beräkning af jordbrukets förmåga att förränta skuld har också i ej ringa grad bidragit till det betryck, hvarunder ett flertal af länets arrendatorer nu befinna sig, skuldsatte som de i många fall äro både för förlags- och driftkapital.

En i sin mån kraftigt bidragande orsak till detta nu anmärkta missförhållande torde återigen vara att söka uti vårt i allmänhet allt för vidt utsträckta kredit- och borgenssystem och särskildt den beredvillighet, hvarmed hypoteksföreningar och öfriga bankinrättningar tillhandagått allmänheten vid dess penningbehof.

En mera allmänt verkande orsak till det ekonomiska betrycket måste emellertid tillskrivas den utländska konkurrensen. Detta gäller i första rummet jordbruksalstren och särskildt sädesafkastningen, hvars pris afgörande återverkar på öfriga jordbruksprodukter. Denna konkurrens gör sig under förhanden varande förhållande oafvisligt gällande både på den inhemska marknaden och å utlandets exportorter, ej blott till men för jordbrukaren, utan äfven för fabriksindustrien och handtverkerierna, hvilka lida i nästan alla sina grenar af denna konkurrens, hvars icke blott öfverflödsartiklar och ofta usla kramvaror för högst betydande summor tillföras orten af utländska handelsresande, som sålunda jemväl förorsaka ej ringa skada för inländske handlande och länets bofaste köpmän, utan hvars äfven bättre och redbarare införsel, genom den utländska produktionskostnadens billighet, gör det snart sagdt omöjligt för den inhemska industrien att hårda ut i den ojemna striden.

Några till ytterlighet drifna spekulationer eller andra förhållanden, som kunnat förorsaka inhemska öfverproduktion, hafva ej förekommit inom länet; åtminstone ej å sådan tid, att någon återverkan häraf egt rum å den nuvarande ekonomiska ställningen.

Att denna rönt ett ogynnsamt inflytande af för dyra produktionskostnader, kan icke förnekas, och det är ett lika känt som beklagligt faktum, att under de senaste åren produktionskostnaden för flere af landets viktigaste afyttringsartiklar ej obetydligt öfverstigit dessas gängse försäljningspris.

Dyrbara lefnadsvanor och ökade behof, dessa senare en vanlig och gifven följd af stigande allmän bildning, hafva visserligen äfven i sin mån bidragit att inom vissa samhällsklasser öka de ekonomiska svårigheterna, men kunna icke skäligen räknas bland betryckets viktigare faktorer inom detta län, der hos allmogen den ärfda sparsamhetsandan ännu i största allmänhet gör sig gällande.

Bland andra förhållanden, som till den svåra ställningen medverkat, förtjenar särskildt att framhållas hvad redan förut blifvit i korthet antydt rörande den höga räntefoten å de besparade kapital, som blifvit för produktiva ändamål till all-

männa rörelsen utlänta, samt de missförhållanden, som i mångt och mycket icke utan skäl läggas vårt nuvarande kreditsystem till last.

Emigrationen bidrager äfven genom den fond af kapital och god arbetsstyrka, som härigenom undandrages vår inhemska produktion, att öka det allmänna betrycket.

Med den vaxelverkan, som råder mellan land och stad, torde hvad här förut blifvit om ställningen å länets landsbygd i allmänhet anfördt jemväl i allt väsentligt hafva sin tillämpning å Vexjö stad och Ljungby köping, ehuru visserligen, till följd af invånarnes i allmänhet burgna vilkor och andra för dessa orter gynsamma förhållanden, motståndskraften gent emot det allmänna betrycket här är större och känningarne deraf således åtminstone till en början mindre märkbara.

Under de senast förflutna fem åren hafva *lagsökningar* inom länet förekommit till ett antal af 4,347 för en sammanlagd summa af 1,312,655 kr. Af dessa hafva 3,795 för ett kapitalbelopp af 1,027,600 kronor anhängiggjorts emot jordbrukare, 181 för 115,455 kronor emot handlande, 177 för 62,680 kronor mot fabriksidkare och handverkare samt 194 för 106,930 kronor emot åtskilliga andra personer inom särskilda yrken och samhällsklasser.

Förhållandet under de fem närmast förutgångna åren visar i sådant afseende följande siffror: för jordbrukare 5,906 *lagsökningar* å 1,515,971 kronor, för handlande 334 å 188,720 kronor,

för fabriksidkare och handverkare 324 å 91,900 kronor samt för andra personer 365 å 92,393 kronor.

Någon ökning af *lagsökningarnes* antal under de senaste fem åren, jemförda med närmast föregående femårstid, visar sig sålunda icke.

Detta är dock i väsentlig mån beroende derpå, att under denna period året 1878 här i länet företedde ovanligt ogynnsamt resultat, särskildt för jordbrukarne, hvilka då till ett antal af 2,043 *lagsöktes* för en sammanlagd summa af 584,937 kronor. Ser man åter tillbaka på femårsperioden 1871—1875, visar sig *lagsökningarnes* antal hafva tillsammans utgjort 3,475 å ett sammanlagdt belopp af endast 586,027 kronor.

Enligt från domhufvandena i länet infortrade upplysningar hafva *konkursernas* antal uppgått för år 1881 till 42, för år 1882 till 50, för år 1883 till 48, för år 1884 till 52 och för år 1885 till 50, och är det öfvervägande antalet af ifrågavarande konkurser uppkommet hos jordbrukare och handlande.

Exekutiva auktioner hafva under åren 1881—1885 här i länet hållits till ett antal af 108. Saluvärdet har härvid i 44 fall öfverstigit, i 40 fall understigit och i 4 fall varit lika med det fastigheterna åsatta taxeringsvärde. Det belopp, hvarmed försäljningssumman i förstnämnda 44 fall öfverstigit taxeringsvärdet, har utgjort 90,190 kronor, under det skilnaden i de 40 senare fallen utgjort 167,000 kronor, deraf dock största delen uppstått vid försäljning af några få större egendomar.

3. Näringar.

A.) **Jordbruket** utgör fortfarande i förening med boskapskötselns länets hufvudnäring.

Ehuru, såsom redan förut blifvit nämnt, jordbruket för närvarande lider af ekonomiskt betryck, hvilket särskildt under de senaste åren af perioden derå verkat hämmande, kan dock såsom allmänt omdöme sägas, att detsamma är stadt i en alltjemt fortgående utveckling och att de hjälpmedel, som vetenskap och industri ställt till jordbrukarens förfogande, alltmera komma till användning.

Enligt hushållningssällskapets berättelse för år 1885 utgör arealen af odlad jord och åker sammanlagdt 147,829 tunnland mot 138,087 tunnland år 1880, utvisande således en tillökning under perioden af 9,742 tunnland. Denna tillökning i odlad jord är i ej obetydlig mån beroende derpå, att uppmärksamheten mera än tillföre riktats på torrläggning af mader och mossar samt andra sankmarker, hvilka ofta för jemförelsevis ringa kostnader kunna sättas under plogen samt med användande af artificiella gödningsämnen afvinnas rikliga skördar.

Under perioden ifråga har, enligt hushållningssällskapets berättelser, genom vattenaftappningar verkstälts jordförbättringar till en areal af 3,551 tunnland.

För att biträda jordbrukare såväl med råd och upplysningar om jordbruksförhållandena i allmänhet som äfven särskildt med uppgörande af planer för vattenaftappningar och torrläggningar af sankmarker m. m., har statens i detta län tjänstgörande landtbruksingenjör anlitats:

år 1881	under 124 dagar	å 41	förrättningsställen,
» 1882	» 147	» » 45	»
» 1883	» 117	» » 43	»

år 1884 under 121 dagar å 53 förrättningsställen,

» 1885 » 102 » » 35 »

Härförutom har på hushållningssällskapets bekostnad en agronom rest omkring i länets kommuner och hållit offentliga föredrag rörande landhushållningen och dess binärningar.

Den i senast afgifna embetsberättelsen omförmälda, af Jernkontorets torfingenjör Th. Palmberg verkställda undersökningen af länets *större mossar*, myrar och vattendränkta marker har numera blifvit afslutad, och af den till hushållningssällskapet häröfver år 1883 afgifna beskrifning inhämtas, att den ungefärliga arealen af desamma utgör:

inom Uppvidinge härad	26,150	tunnland.
» Konga	8,450	»
» Norrvidinge	2,900	»
» Kinnevalds	2,900	»
» Allbo	27,850	»
» Sunnerbo	85,300	»
eller sammanlagdt	153,550	»

deraf 76,350 tunnland efter afdikning genast utgjorde odlingsbar mark;

34,200 tunnland lämpligen kunde användas till skogbärande mark och framtida odling,

samt 43,000 tunnland, såsom endast bestående af hvitmossa, voro till odling oduglige.

Öfriga till 106,000 tunnland beräknade *mindre mossar* och myrar ansågos i allmänhet lätt kunna afdikas och vara för odling lämpliga.

Sedan hushållningssällskapet, till befrämjande af sankmarkers odling, anvisat ej obetydliga bidrag för bekostande af sådana

syneförrättningar, som i 4:de kapitlet af nådiga förordningen om dikning och annan afledning af vatten den 20 juni 1879 omförmälas, hafva flere dylika större förrättningar blifvit påbörjade och delvis äfven afslutade. Från vederbörande förrättningsmän har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande, till belysande af hvad sålunda under perioden åtgjorts, infordrat uppgifter, af hvilka framgår:

att antalet syneförrättningar och arealen af den jord, som genom vattenafledning befunnits kunna vinnas eller förbättras, utgjort:

1881 vid 3 förrättningar	763 tunnland.
1882 » 7 »	6,308 »
1883 » 3 »	2,396 »
1884 » 12 »	4,760 »
1885 » 5 »	4,889 »

I afseende å *brukningsättet* förekommer i allmänhet endast å de större egendomarne ordnad vaxelbruk med 7—10 skiften. Å de mindre hemmanen användes i allmänhet 2 å 3-skiftesbruket med oregelbundet omlopp af säd, potatis och foderväxter. Å några få orter fortfar ännu det gamla ensädesbruket.

Rörande den odlade egoviddens användning för olika sädeslag samt årliga utsädet, torde Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande få återöfva hvad hushållningssällskapets berättelser angående jordbruket härom innehålla.

Dagsverkspris och tjenstehjónslöner synas ej vara i märkbart fallande, ehuru jordbrukets tryckta ställning borde gifva anledning härtill, beroende detta i väsentlig mån på emigrationen till Amerika samt derpå, att en stor del af den arbetsföra yngre manliga befolkningen söker sin utkomst vid jernvägsanläggningar och andra större arbetsföretag i riket samt tjenstpigor till betydligt antal utflytta till Danmark och Tyskland.

För år 1885 uppgifvas prisen vara:

för ett sommardagsverke, mans-	1.50 kr.
qvins-	0.75 »
för ett vinterdagsverke, mans-	0.88 »
qvins-	0.50 »

varande medelvärdet af lön för dräng i husbondes kost beräknadt till 150 kronor och för pigor till 75 kronor.

Angående *skördeförhållandena* kan för de särskilda åren under perioden meddelas:

1881. På grund af sen vår kunde sådden börja först i medio af maj samt slutade ungefär i medio af juni månad. Sommaren var i allmänhet, och särskildt i slutet, mer än vanligt regnig. Höskörden bergades mestadels väl, men sädeskörden skadades mångenstädes af regn.

I sin helhet ansågs skörden vara $\frac{1}{4}$ under medelmåttan.

1882. Efter en ovanligt blid vinter inträdde tidig vår med nattfroster, som hindrade sådden till början af maj. Under försommaren rådde derefter för växtligheten gynsam väderlek.

Höbergningen försiggick under mycken nederbörd.

Under sädeskörden var bergningsvädret bättre.

Skörden bedömdes såsom god.

1883. Vintern och våren medförde ringa nederbörd. På grund af kall väderlek, kunde sådden börja först i medio af maj. Under juni, juli och augusti månader föll mycket regn, som försvårade bergningen af gräs och säd. Skörden utföll medelmåttig.

1884. Efter en blid vinter inträdde tidig vår med gynsam väderlek för växtligheten. Under juni månad rådde torka, som efterföljdes af ihållande regn under juli månad.

Bergningsvädret för sädeskörden var derefter särdeles godt. Skörden ansågs hafva blifvit öfver medelmåttan.

1885. Under våren rådde omvexlande regn och kyla. Sådden verkställdes under gynsam väderlek i maj månad. I början af sommaren ringa nederbörd, men sedermera ända till slutet af oktober föll mycket regn, hvarigenom bergningen försvårades. Skörden utföll nära medelmåttig.

Superfosfater och artificiella gödningsämnen börja alltmera användas äfven af den mindre jordbrukaren och ensamt genom hushållningssällskapets komiterade för inköp och kontrollering af gödningsämnen m. m. hafva sådana anskaffats:

år 1881	för 21,549 kronor.
» 1882	» 22,956 »
» 1883	» 28,326 »
» 1884	» 26,768 »
» 1885	» 17,819 »

Till *trädgårdsskötselns och fruktodlingens* befrämjande hafva, på landstingets och hushållningssällskapets bekostnad, sedan år 1884 inom länet varit anställda två länsträdgårdsmästare, med åliggande att icke blott meddela undervisning och råd i afseende å trädgårdsskötsel och trädplantering, utan äfven sjelfve efter requisition af enskilda personer biträda med inrättandet och ordnandet af trädgårdar och planteringar.

Dessa trädgårdsmästare hafva särskildt under år 1885, sedan kostnaden för deras biträde i väsentligaste mån öfvertagits af landstinget och hushållningssällskapet, flitigt anlitats och synes intresset för denna binäring alltjemt vara i stigande.

Enligt verkställda beräkningar hafva under perioden planterats fruktträd till ett antal af:

år 1881	2,000 stycken.
» 1882	2,000 »
» 1883	2,000 »
» 1884	2,500 »
» 1885	3,000 »

Med anslag af Kronobergs och Kalmar läns södra hushållningssällskap har under år 1885 i Vexjö jemväl hållits en utställning af trädgårdsalster.

Derest någon särskild gren af landthushållningen skulle framhållas såsom för femårsperioden särdeles lifaktig, torde detta isynnerhet gälla *mejerihandteringen*. Anledningen härtill läser förnämligast vara att söka deri, att de senaste årens låga sädespris föranledt landtbrukaren att använda en större mängd af sin spanmål till kreaturens utfordring, hvarigenom koladugårdens afkastning uppbringats, så att äfven i trakter, der mejerihandtering förut till följd af för ringa mjölkutgång ej kunnat med fördel bedrivas, sådan nu förekommer.

Sedan staten bekostat anställning af qvinliga mejerielever vid välskötta mejerier samt hushållningssällskapet i särskilda fall beviljat lån för inrättande af s. k. by- eller distriktsmejerier, har äfven detta i sin mån bidragit till handteringen upphjelpande.

B) Boskapsskötsel. Antalet af de vid 1880 års slut underhållna kreatur utgjorde enligt hushållningssällskapets uppgifter 7,569 hästar, 22,312 oxar, 737 tjurar, 61,953 kor, 33,827 ungnöt under 2 år, 74,278 får och lam, 709 getter och 22,999 svin.

Vid 1885 års utgång har antalet af ifrågavarande kreatur beräknats utgöra 7,392 hästar, 23,692 oxar, 792 tjurar, 64,235 kor, 34,491 ungnöt under 2 år, 77,033 får och lam, 632 getter och 26,692 svin.

Dessa siffror utmärka, att antalet af de underhållna hästarne fortfarande likasom under föregående femårsperiod är stadt i minskning, beroende hufvudsakligen derpå, att en mängd körslor numera i följd af nya jernvägars och kanalleders begagnande alldeles upphört.

Antalet underhållna oxar, kor och ungnöt har deremot såsom af ofvanstående synes under perioden icke obetydligt ökats. Insigten om att det under rådande låga sädespris varit för jordbrukaren förmånligare att egna sig åt ladugårdsskötsel än sädesproduktion har i förening med förut anmärkta minskningen af hästantalet härtill bidraget.

Svinafveln synes äfven i ej obetydlig mån tilltagit, hvilket tvifvelsutan beror derpå, att priset å fläsk under perioden hållit sig jämförelsevis högt.

I likhet med hvad förut egt rum, har under perioden gödts ett ej obetydligt antal oxar, hvilka försåts såväl inom som utom riket. Under de första åren af perioden hämmades visserligen denna näringsgren genom ett i Danmark på våren 1881 utfärdadt förbud mot införsel af nötboskap från Sverige, men detta förbud blef från och med år 1883 fullständigt upphäfdt.

Till främjande af kreatursafveln och boskapskötseln i allmänhet har hushållningssällskapet dels år 1883 inköpt och till jordbrukare inom länet på förmånliga vilkor försått tjurar af jutländsk ras, dels föranstaltat om årliga gödboskapsutställningar, der prisutdelningar försiggått, dels genom kringresande s. k. premieringsnämnder utdelat belöningar för mindre, välskötta ladugårdsbesättningar, dels ock beviljat anslag för utbildande af kreaturskötare, som blifvit anställda vid större jordbruksegendomar.

Hästafveln inom länet befinner sig fortfarande på en låg ståndpunkt, ehuru visserligen någon förbättring härutinnan torde vara att förvänta, enligt hvad vid senaste premieringar visat sig. Till dess befrämjande hafva med anslag af staten, landstinget och hushållningssällskapet årligen hållits dylika premieringar, der ej obetydliga belopp utdelats. Beskällare af godkänd beskaffenhet hafva varit stationerade på åtskilliga ställen inom länet. Ett hästförsäkringsbolag, omfattande Kalmar och Kronobergs län, har bildats och fått sina stadgar fastställda genom länsstyrelsernas resolution den 10 februari 1882.

Vidare hafva, hufvudsakligen på hushållningssällskapets bekostnad, under år 1881 blifvit inom länet anställda två och under år 1884 ytterligare en distriktsveterinär; hvarigenom och då härtill jemväl kommer att länsveterinären enligt aftal med hushållningssällskapet tillhandahåller sjukstall och meddelar ordinationer m. m., torde det vara förhållandevis väl sörjdt för kreatursjukvården inom länet.

Några särdeles anmärkningsvärda eller vidt utbredda husdjursjukdomar hafva under perioden icke förekommit.

C) Skogshushållning. Enligt hushållningssällskapets berättelse för år 1885, är länets hela skogbärande mark beräknad till en areal af 492,952 tunnland.

Arealen af *de allmänna skogarne* i länet uppgifves i vederbörande jägmästares för år 1885 afgifna berättelse till 51,599·88 hektar eller 104,526 tunnland.

Af denna areal belöper på:

a) 8 kronoparker	9,338 tunnland.
b) 106 bostadsboställen	29,668 »
c) 236 egendomar, utarrenderade för statsverkets löningsfond eller indelningshafvares räkning	65,520 »

För samtliga ifrågavarande skogar äro fullständiga eller provisionela hushållningsplaner fastställda.

I afseende å dessa skogars förvaltning samt andra dermed sammanhängande åtgärder tillåter sig Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande åberopa Skogs- och Domänstyrelsens årligen härom offentliggjorda berättelser.

Skogsafverkningen å enskildas mark bedrifves i allmänhet fortfarande utan rimlig hänsyn till skogens afkastningsförmåga, och endast å några få, mestadels större, egendomar iakttages en mera ordnad skogshushållning.

Ehuru hushållningssällskapet årligen kungjort, att tillfälle vore beredt mindre jordbrukare att kostnadsfritt erhålla biträde af statens skogsingenjörer, har icke någon begagnat sig af en sådan förmån.

Skogen betraktas i allmänhet som en tillgång, hvilken vid första bästa tillfälle bör förvandlas i penningar.

Så snart nya kommunikationsleder öppnas, vidtager i allmänhet en ohejdad afverkning icke blott af fullvuxen och mogen skog, der sådan finnes att tillgå, utan äfven af ungskog till de allraminsta dimensioner. Till belysning i någon mån af mängden af det virke, som under förflutna femårsperioden afverkats, intagas följande från länets jernvägsstationer hemtade uppgifter å afsända och anlända skogseffekter (se *Tab. Litt. C*).

Det gamla häfdvunna *stängselsättet* att äfven omkring de allra obetydligaste egolotter uppföra höga och täta hägnader af ungskog bidrager i förening med svedjandet, som ännu ej alldeles kommit ur bruk, äfvenledes i sin mån till skogarnes förödande.

Några *skogseldar* af mera anmärkningsvärd omfattning hafva under perioden icke förekommit.

D) Binäringar. Jagt. Såsom tillföre idkas jagten inom länet mera för nöje än nytta. Emellertid synes det matnyttiga villebrådet vara i tilltagande, hvilket i väsentlig mån lär vara beroende derpå, att rofdjuren förföljas och hållas inom begränsadt antal.

Till jagtvårdens främjande har Södra Smålands jagtförening, hvilken från och med 1885 under benämning Svenska jägarförbundets afdelning i Småland inträdt i nämnda förbund, kraftigt bidragit icke blott genom att öka intresset för en rationel jagt-hushållning och tillsyn öfver jagtlagarnes efterlefnad, utan äfven och förnämligast derigenom, att afdelningen satts i tillfälle att utbetala premier för rofdjurs dödande. Hushållningssällskapet och landstinget hafva för sådant ändamål anslagit medel till belopp uppgående:

för år 1881 till	2,250 kronor,
» » 1882 »	2,250 »
» » 1883 »	2,100 »
» » 1884 »	2,500 »
» » 1885 »	4,500 »

Bland större villebråd hafva rådjuren ej obetydligt ökats och äfven elg förekommer numera å några ställen i de mera skogrika bygderna.

Fisken, hvilket med den mängd sjöar och vattendrag, som finnas inom länet, borde kunna gifva ej obetydlig afkastning, befinner sig emellertid fortfarande på en låg ståndpunkt.

För att såvidt möjligt kunna åstadkomma rättelse i befolkningens gamla inrotade vana att obehörigen fiska under fiskens lektid samt i öfrigt använda oloflig redskap, har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande visserligen för särskilda områden förordnat tillsyningsmän öfver fiskets bedrivande, men som några medel till ersättning åt dessa tillsyningsmän ej stå till Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes förfogande, lär vara föga att förvänta af deras lönlösa verksamhet.

Kronobetjeningen är allt för fåtalig för att i berörda hänseende kunna på något mera verksamt sätt ingripa.

Såsom åtgärder till fiskets främjande kan Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande vidare anmärka, att den 12 september 1882 faststälts stadgar angående kräftfångst och handel med kräftor inom länet.

Fjäderfä- och biskötseln bedrivs hvarken med den insigt eller omsorg, som erfordras för att åt dessa jordbrukets binärningar gifva den betydelse, som de under bättre förhållanden både borde och kunde ega.

Till biskötselns främjande har emellertid hushållningssällskapet år 1883 bekostat medel för meddelande af undervisning häri åt eleverne vid skolläroarseminariet i Vexjö.

För *husslöjdens* utveckling och förkofran har hushållningssällskapet, efter måttet af sina tillgångar, fortfarande sökt verka, icke blott genom utdelning af prisbelöningar för mera utmärkta, vid landbruksmöten utställda slöjdalster, utan äfven och förnäm-

Tab. Litt. C.

Uppgift å afsända och anlända skogseffekter till nedanstående stationer.

Jernvägsstationernas namn.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.
	T o n s.									
Lamhult	6,521 ¹	0 ⁸	5,850 ⁴	21 ⁴	6,139 ⁹	10 ⁴	5,710 ⁸	8 ³	8,041 ²	10 ²
Moheda	2,866 ⁸	31 ⁷	4,691 ³	16 ³	4,219 ¹	26 ⁵	3,342 ⁷	5	3,642 ³	68 ⁵
Gåfvetorp	188 ⁵	21 ¹	152 ⁷	18	18 ²	32 ³	—	103 ⁷	57 ³	3 ⁷
Alfvestad	2,572 ⁵	1,901 ⁴	1,398 ⁴	614 ⁴	1,537 ⁶	349 ⁷	2,104 ¹	239 ⁴	1,417	303 ¹
Vislanda	206	8,808	664	10,263	795	2,553	269	3,400	888	1,921
Liatorp	6,012 ⁷	60	6,255 ⁶	99 ⁹	6,153 ⁹	35 ²	5,161 ²	43	5,336 ¹	81 ¹
Elmhult	9,688	61 ³	8,089 ⁴	229 ⁷	9,906 ⁹	75 ⁶	7,780 ⁸	368 ⁴	8,872 ⁵	96 ⁴
Gemla	162 ⁷	130	400 ¹	135 ³	299 ³	216 ³	358 ⁴	166 ⁵	507 ¹	262 ⁹
Räppe	2,747	1,039 ⁷	2,378 ⁵	167	2,171	196 ⁶	1,776 ⁶	473 ²	3,181 ¹	502 ³
Vexjö	5,265 ⁶	5,606 ⁷	4,827 ⁴	5,384 ⁸	5,369 ⁶	4,725 ²	4,458 ⁷	4,842 ⁸	4,227 ⁸	7,089 ⁷
Åryd	3,672 ⁵	0 ²	2,451 ⁷	3 ⁹	2,221 ⁸	2	1,695	454 ⁷	1,646 ⁵	15
Hofmantorp	7,148 ⁹	32 ⁶	8,078 ²	85 ¹	12,348 ⁹	50 ⁶	9,599 ⁵	42 ⁹	10,344 ⁹	33 ⁹
Lessebo	5,530 ⁶	986 ¹	4,290	928 ³	5,931 ⁹	943 ³	4,912 ⁶	541 ⁶	4,915	402 ¹
Skruf	4,618 ⁴	30 ¹	4,992 ²	—	4,090 ³	18 ⁶	4,223 ⁴	58	4,721	5
Linnefors	405 ³	—	1,460 ⁵	—	1,833 ¹	27 ⁷	1,442	145	2,266 ⁴	11 ⁶
Vissefjerda	4,793 ⁹	5 ⁸	4,696 ¹	36 ⁵	5,422 ³	32 ⁹	5,696 ²	11 ⁵	5,379 ⁴	10 ⁸
Målaskog	2,935	—	3,361	10	3,737	15	3,442	172	3,665	2
Ryssby	2,145	94	2,944	64	3,900	141	4,418	92	4,490	97
Tutaryd	506	32	1,135	10	1,382	5	1,056	10	1,360	68
Ljungby	3,886	491	2,572	599	1,569	910	1,866	928	2,403	1,086
Angelstad	113	53	21	123	180	79	147	74	54	60
Bolmen	9,848	52	8,901	42	7,514	27	8,050	21	7,859	75
Grimslöf	66	452	684	564	368	526	1,236	340	692	333
Torne	190	129	828	131	1,206	136	1,696	227	1,294	604
Ulfö och Hulevik	2,570	135	1,516	67	2,765	68	2,757	272	2,189	103
Ålshult	2,242	43	2,096	57	1,993	107	2,442	2	2,420	40
Ryd	2,974	95	2,573	841	4,495	835	4,383	604	4,519	750
Säfsjöström	10,230 ⁶	0 ⁹	6,717 ³	—	5,561	9	3,605 ⁴	—	4,326 ⁶	—
Målerås	7,092 ⁹	46 ⁷	6,377 ⁷	179 ¹	6,032 ⁵	140 ³	6,450 ⁹	102 ⁵	5,858 ⁷	21 ⁹
Orrefors	6,999 ²	204 ⁴	6,234 ⁹	217 ⁴	4,741 ⁹	402 ³	4,897	584 ⁶	5,355	439 ⁹
Summa	114,198 ²	20,543 ⁵	106,637 ⁴	20,908 ¹	113,904 ²	12,696 ⁵	104,977 ³	14,333 ¹	111,928 ⁹	14,497 ¹
Sålides mera afsändt än anländt	93,654 ⁷	—	85,729 ³	—	101,207 ⁷	—	90,644 ²	—	97,431 ⁸	—

K. M:ts Befallningshafvandes femårsberättelser 1881—1885. Kronobergs län.

ligast genom ökande af statens och landstingets anslag till slöjdskolor, som nu finnas inrättade i 10 församlingar i länet.

Kolning, tjärbränning, linberedning samt insamling af skogs-bär utgöra äfven binäringar af mindre betydenhet.

E) Angående **bergs- och brukshandtering** samt **fabriker, manufaktur och handverk**, torde Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande få återropa hvad Kommers-kollegii årliga berättelser härom innehålla.

Rörande *bränvinstillverkningen*, därför sistnämnda berättelser ej redogöra, har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande upprättat följande sammandrag:

År.	Antal brännereier.	Tillverkning i kannor.	Tillverkning i liter.	Tillverkningsafgift i kronor.	Kontrollkostnader i kronor.
1881.....	13	830,576·7	—	830,576·70	21,902·73
1882.....	13	713,192·4	—	713,192·40	24,726·09
1883.....	11	—	1,996,426·1	798,570·44	25,620·71
1884.....	12	—	2,264,435·6	908,008·56	23,020·09
1885.....	11	—	1,616,639·3	646,655·72	24,135·12
Summa	60	1,543,769·1	5,877,501	3,897,003·82	119,404·74
Medeltal för år.....	12	771,884·2	1,959,167	770,400·76	23,880·95

Som skäligen misstanke yppats, att bränvinsförnillning i stor skala försiggått vid åtskilliga brännerier inom länet under ifrågasvarande femårsperiod, har år 1885 åtal härom mot vederbörande anhängiggjorts. Den vidare redogörelsen för dessa åtal tillhör emellertid ej denna berättelse.

4. Kommunikationsanstalter och varubyten.

A) Landtkommunikationer. Jernvägarne intaga numera det främsta rummet bland landtkommunikationerna inom länet. Södra stambanan leder på en sträckning af 9 mil genom länet med 7 derinom belägna stationer.

Helt och hållet inom länet ligga Vexjö—Alfvestads jernväg med en längd af 1·7 mil och 4 stationer samt Vislanda—Bolmens jernväg med en längd af 4·8 mil och 7 stationer.

Inom länet ligga äfvenledes Karlskrona—Vexjö jernväg med 5½ mil och 7 stationer, Karlshamns—Vislanda jernväg med 4½ mil och 6 stationer samt Nybro—Säfsjöströms jernväg med 2·6 mil och 3 stationer.

Nära intill och till någon obetydlig del inom länsgränsen löper dessutom Kalmar—Emmaboda jernväg med 2 stationer, som i följd af belägenheten äro till gagn för vissa delar af länet.

Sammanräknade längden af jernvägarne inom länet utgör sålunda 28½ mil.

Beträffande trafikförhållandena å ifrågasvarande jernvägar, torde få hänvisas till Styrelsens för statens jernvägstrafik underdåniga berättelser.

De enskilda jernvägsaktiebolagens ställning vid 1885 års slut var följande:

Vexjö—Alfvestads jernvägsaktiebolags ställning den 31 december 1885.

Tillgångar:

Jernvägen med dertill hörande fastigheter och byggnader	890,379·30.
Inventarier efter skedd afskrifning.....	11,792·67.
Egen rörlig materiel, 20 lastvagnar	25,000.
Apparat för uppvärmning af personvagnar	4,444·79.
Ångdressinen	5,947·67.
Grustaget vid Helgevarma	397·92.
Materialier tillhörande reparations- eller reservfonden	34,729·78.
Oredovisade trafikinkomster	824·85.
Fordringar	412,416·52.
Stationernas vaxlingskassor	190.
Räppe och Gemla stationers tillbyggnader	3,315.
Kassabehållning	16,152·69.
Summa kronor 1,405,591·19.	

Skulder:

Återstoden af statslänet	310,185·90.
Delegarnes aktiekapital	289,300.
Icke lyftad utdelning	450.
Till styrelsen för statens jernvägstrafik	12,361·65.
Till Vexjö stad för en exproprierad tomtdel	10,000.
2/3 af afgälden för år 1885	330·67.
Pensionsfonden	40,590·80.

Reparations- eller reservfonden:

Materialier	34,729·78.
Fordringar	91,730·33.
Besparingsfonden	182,085·68.
Restaurationsbyggnaden	6,000.
Räppe och Gemla stationers tillbyggnad	7,000.
Behållning för år 1885	67,001·35.
Anläggningsvärde öfver de skulder, för hvilka den häftar	353,825·03.
Summa kronor 1,405,591·19.	

Karlskrona—Vexjö jernvägsaktiebolags ställning den 31 december 1885.

Tillgångar:

Jernvägen med broar, trummor, vägportar, vägöfvergångar, vändskifvor, telegrafledning, signaler, hägnader och grindar	4,061,045·06.
Stationsbyggnader och hållplatser	277,209·28.
Banvaktstugor och vaktkurar	64,550.
Rörlig materiel	749,105·13.
Stations- och byråinventarier	58,048·52.
Verkstadens maskiner, verktyg och inventarier	36,084·58.
Lokomotivförare-, eldare-, smörjare- med flere inventarier	10,612·42.
Banmästare- och banvakts- do	8,708·22.
Jernvägens hela kostnad	113,453·74.
	5,265,363·21.

Innehafvande aktier i Karlskrona—Vexjö jernväg:		
I aktie serien A	100.	
894 aktier serien B	89,400.	89,500.
Öfriga rörliga tillgångar och fordringar:		
Depositioner i Blekinge bank.....	145,990·01.	
D:o i Kristianstads bank	145,193·61.	
Giroräkning i Blekinge d:o.....	2,681·44.	
D:o i Kristianstads d:o	16,165·83.	
Kontant	2,550·32.	
Stationernas vaxlingskassor.....	700.	
Materialförrådet	39,423·66.	
Reservfondsförrådet.....	152,914·62.	
Grustagen	5,087·20.	158,001·82.
Iskonto	232·25.	
Postverket	1,222·76.	
Fångvården	321·80.	
Kalmar jernvägsbolag.....	1,579·20.	
Linnefors bruk	108.	
Förskotters konto.....	200.	
Diverse debitorer	670·92.	
Utestående trafikuppörd å stationerna	1,881·33.	516,922·95.
Summa tillgångar kronor		5,871,786·16.

Skulder:

Statslånet	2,600,000.	
hvarå afbetalts	248,276·83.	2,351,723·17.
Karlskrona—Vexjö jernvägs aktie-		
kapital.....	801,500.	3,153,223·17.

Öfriga rörliga skulder:

Ränta å statslånet från 1 oktober till		
31 december 1885	29,069·91.	
Statens jernvägstrafik	6,602·34.	
Vexjö—Alfvestads jernvägsbolag.....	4,842·37.	
Aktieegare: uttagen ränta.....	17·39.	
Uttagen utdelning för år 1881 ...	60.	
» » 1882 ...	111.	
» » 1883 ...	156.	
» » 1884 ...	420.	747.
		41,279·01.

Karlskrona—Vexjö jernvägs reservfond:

Kontant	128,463·78.	
Materialier, reservdelar och grustag ...	158,001·82.	286,465·60.
Karlskrona—Vexjö jernvägs pensionsfond	9,100·79.	
Summa skulder		3,490,068·57.

Tillgångar utöfver skulder:

Trafikbehållningskonto:		
Behållning af 1885 års inkomster.....	48,512·67.	
D:o från föregående		
åren.....	152,924·88.	
Minskad med utdelning för		
år 1884.....	21,360.	131,564·88.
		180,077·55.
Kapitalkonto: Jernvägens värde utöfver dess skulder		2,201,640·04.
Summa kronor		5,871,786·16.

Vislanda—Bolmens jernvägsaktiebolags ställning den 31 december 1885.*Tillgångar:*

Jernvägen med dertill hörande fastigheter	1,425,799·32.
Inventarier och förrådseffekter	20,016·98.
Råler tillhörande reservfonden	8,673·86.
En ångvagn.....	5,000.
Diverse debitorer	30,455·32.
Skulder öfver tillgångar	117,108·23.
Summa kronor	1,607,053·71.

Skulder:

Statslånet, förfallet kapital	8,850·88.	
Icke förfallet kapital	768,299·12.	777,150.
Förfallen ränta	57,499·12.	
Anståndsrenta	117,750.	
Öfverränta	— 65.	
D:o	1,878·83.	177,128·60.
Aktieegarne		634,500.
Reservfonden: Materialier	8,673·86.	
Fordringar.....	9,601·25.	18,275·11.
Summa kronor		1,607,053·71.

Karlskrona—Vislanda jernvägsaktiebolags ställning den 31 december 1885.*Tillgångar:*

Jernvägsanläggningen	2,060,475·67.
Förrådet	71,906·77.
Rörlig materiel.....	511,775.
Råler	12,044·32.
Diverse debitorer.....	39,706·82.
Summa kronor	2,695,908·58.

Skulder:

Egare af stamaktier	948,700.
» » preferensaktier	465,000.
Obligationsinnehafvare	1,207,000.
Kristinehamns mekaniska verkstad	37,250.
Innestående stationsafgifter	175.
Obetalda efterkraf.....	29·69.

Tillgång öfver skuld:

Reservfonden	20,000.	
Kapitalfonden	17,753·89.	37,753·89.
Summa kronor		2,695,908·58.

Nybro—Säfsjöströms jernvägsaktiebolags ställning den 31 december 1885.*Debet.**Balans från år 1884:*

Banbyggnad med stationer och rörlig	
materiel	2,277,600·52.
Inventarier och förråd	34,102·33.
Förskott	15.

Lager af stenkol	3,126·50.	
Balanserade trafikmedel	562·80.	
Kassabehållning	46·86.	2,315,454·01.
Trafikinkomster		75,270·01.

Balans till år 1886:

Utelöpande obligationer	1,500,000.	
Aktier: Serien A	658,867·50.	
» B	152,000.	
Obetalda obligationsräntor	529,540.	
Diverse löpande skulder	27,015·17.	2,867,422·67.
	Summa kronor	5,258,146·69.

Kredit.

Balans från år 1884:

Utelöpande obligationer	1,500,000.	
Aktier: Serien A	658,867·50.	
» B	152,000.	
Obetalda obligationsräntor	447,040.	
Diverse löpande skulder	26,340·83.	2,784,248·33.

Utgifter:

Räntor	83,114·34.
--------------	------------

Trafikkostnader:

Hufvudkontoret	8,224·19.	
Banafdelningen	7,680·89.	
Trafikafdelningen	8,247·46.	
Maskinafdelningen	13,631·70.	
Kontrollkostnader	1,497·81.	39,282·05.
		122,396·39.

Balans till år 1886:

Banbyggnaden med stationer och rörlig materiel	2,277,600·52.	
Inventarier och förråd	36,240·84.	
Förskott	15.	
Lager af stenkol	3,203·60.	
Balanserade trafikmedel	2,888·62.	
Stockholms Intecknings-garanti-aktiebolag	20,084·01.	
Kalmar enskilda bank	8,989·84.	
Kalmar nya jernvägs aktiebolag	2,086·94.	
Kassabehållning	392·60.	2,351,501·97.
	Summa kronor	5,258,146·69.

Uti **tabell N:o 2** lemnas föreskrifna uppgifter om allmänna vägarne och skjutsväsendet inom länet.

Bland *väganläggnings- och vägförbättringsföretag* under perioden äro att omnämna:

Omläggning af Stamålaliden på landsvägen mellan Heda by och Nöbbeleds gästgifvaregård samt Skrufliderna å häradsvägen mellan Nygård och Skeda gästgifvaregård i Nottebäcks socken och Uppvidinge härad. Till dessa väganläggningar har Eders Kungl. Maj:t, enligt nådigt bref den 29 oktober 1880, af statsmedel anvisat ett anslag utan återbetalningsskyldighet af 7,400 kronor.

Till omläggning, å häradsvägen emellan Bockaboda gästgifvaregård och Liatorps jernvägsstation, af backarna vid Löns-hult i Agunnaryds socken och Sunnerbo härad har genom nådigt bref den 29 oktober 1880 likaledes anvisats statsbidrag med 5,000 kronor.

Enligt nådigt bref den 23 december 1881 har, med bidrag af 17,300 kronor statsmedel, verkstälts anläggning af den del af vägen från Bäckaryd i Kronobergs län till Trälshult i Hallands län, som sträcker sig genom Hamneda och Nöttja socknar i Sunnerbo härad. För den fortsatta anläggningen af denna väg genom Hinneryds socken i Sunnerbo härad och Knäreds socken i Hallands län har Eders Kungl. Maj:t enligt nådigt bref den 29 december 1882 anvisat ett statsanslag af 20,900 kronor.

Anläggning har äfvenledes verkstälts af en väg från ifrågasvarande väg vid Extorp i Nöttja socken till häradsvägen vid Sunnertorpa i Torpa socken. Enligt nådigt bref den 25 januari 1884 har ett statsunderstöd af 6,880 kronor härtill anvisats.

Större broar hafva bygts öfver Lagaån i Kånna socken och öfver Torne-undet i sjön Åsnen. Enligt särskilda nådiga bref den 16 december 1881 och 13 oktober 1882 har för ifrågasvarande brobyggnader anvisats statsbidrag med 8,000 kronor till den förstnämnda och 18,000 kronor till den sistnämnda.

Vägdelening pågår för närvarande inom Sunnerbo härad och beslut om ny vägdelening inom Uppvidinge härad har efter derom väckt förslag blifvit af Kungl. Maj:ts Befallningshafvande meddeladt.

Inom länet finnas 24 gästgifverier och 33 skjutsstationer. Härförutom äro etter godvilligt åtagande, i enlighet med 26 § 1 mom. i skjutsstadgan, till resandes bekvämlighet inrättade två skjutsanstalter vid två jernvägsstationer, så att sammanlagda antalet af länets skjutsanstalter utgör 59.

Vid förevarande periods slut var entreprenad i öfverensstämmelse med nådiga stadgan den 31 maj 1878 anordnad vid 22 gästgifverier och 21 skjutsstationer.

Entreprenadbidrag utgick vid 38 af dessa skjutsanstalter med nedannämnda belopp:

Vid 1 skjutsanstalt	300 =	300.
» 2	200 =	400.
» 4	150 =	600.
» 16	100 =	1,600.
» 4	80 =	320.
» 4	75 =	300.
» 1	60 =	60.
» 5	50 =	250.
» 1	25 =	25.

Summa kronor 3,855.

Vid 5 skjutsanstalter har entreprenad åstadkommits utan bidrag och vid 14 utgöra skjutslagen sjelfva skjutsningen.

För antalet af de under ifrågasvarande fem år till skjutsning utgångne hästar redogöres i förenämnda tabell N:o 2 och de härom meddelade uppgifter gifva ej anledning till särskild erinran.

Vid 1885 års utgång funnos *postkontor* i Alfvesta, Elmhult, Ljungby, Säfsjöström och Vexjö. Derjemte äro inrättade följande poststationer: Algutsboda, Angelstad, Asa, Boarp, Bolmen, Dref, Dångebo, Dädesjö, Dörarp, Elghult, Elmeboda, Gemla, Grimslöf, Göteryd, Hallaryd, Hamneda, Hinneryd, Hofmantorp,

Häradsbäck, Jät, Kalfsvik, Kosta, Lamhult, Lenhofda, Lessebo, Liatorp, Linneryd, Långasjö, Markaryd, Moheda, Målaskog, Målerås, Mistelås, Nottebäck, Nöttja, Orrefors, Pjetteryd, Prestnäs, Rottne, Räfte, Ryd, Ryssby, Räfte, Sjöbol, Sjösås, Skeen, Skruf, Slätthög, Snärshult, Tingsryd, Tolg, Torne, Traheryd, Tutaryd, Ulfö, Urshult, Vislanda, Vissefjerda, Vrå, Ålshult, Åryd, Åsheda.

Vid samma tidpunkt begagnades för posts fortskaffande, utom jernvägarne, följande postlinier:

Vexjö—Sjöbol—Linneryd—Elmeboda—Långasjö—(Vissefjerda i Kalmar län);

Vexjö—Sjöbol—Snärshult—Tingsryd—(Ronneby i Blekinge län);

Tingsryd—Dångebo;

Tingsryd—Källehult—(Hofmansbygd i Blekinge län);

Vexjö—Kalfsvik—Jät—Urshult—Ryd;

Ålshult—Häradsbäck;

Vexjö—Tofta—Dädesjö—Lenhofda—Säfsjöström;

Tofta—Rottne—Tolg;

Dref—Sjösås—Dref;

Lenhofda—Herråkra;

Lenhofda—Nottebäck—Åseda—(Målilla i Kalmar län);

Lenhofda—Nottebäck—(Hvetlanda i Jönköpings län);

Säfsjöström—Elghult;

Algutsboda—(Emmaboda i Kalmar län);

Lessebo—Kosta;

Hofmantorp—Furuby—Hofmantorp;

Lamhult—Asa;

Moheda—Tolg;

Moheda—Slätthög—Mistelås—(Vernamo i Jönköpings län);

Liatorp—Virestad;

Liatorp—Prestnäs;

Elmhult—Pjetteryd;

Ljungby—Boarp;

Ljungby—Dörarp—(Vernamo i Jönköpings län);

Ljungby—Hamnedå—Traheryd—Markaryd—(Klippan i Kristianstads län);

Bolmen—Skeen—Vrå—(Halmstad i Hallands län);

Skeen—Nöttja;

Skeen—Räfte—Hinneryd—Traheryd—Göteryd—Hallaryd—(Killeberg i Kristianstads län); och

Vrå—Odensjö.

Förutom statens telegrafstation i Vexjö, finnas vid samtliga jernvägsstationer inom länet telegrafstationer, hvilka varit och äro för allmänheten tillgängliga, då de ej behöfva i jernvägarnes ärenden användas.

Inom länet har under nu ifrågasvarande period anlagts telefontledningar icke blott emellan Vexjö stad och Ljungby köping, utan äfven till åtskilliga jernvägsstationer och andra orter å länets landsbygd, hvarigenom förbindelsen inom staden och med länet betydligt underlättats.

B) Sjökommunikationer. Under ifrågasvarande period har verkstälts kanalisering af Lagaån på en sträckning af omkring 1½ mil emellan Ljungby köping och Hamnedå bro. Till understöd för detta arbetes utförande, har enligt nådigt bref den 18 juli 1884 af statsmedel anvisats ett anslag å 2,100 kronor. Sedan ett bolag bildats för ombesörjande af ångslupskommunikation

å denna kanalled, har trafik derå uppehållits under en del af år 1884 samt år 1885 å de tider, då öppet vatten sådant medgifvit.

Enligt inhemtade upplysningar hafva inkomsterna utgjort:

År 1884: för persontrafik 1,460
 för godstrafik 204·58.
 tillhopa kronor 1,664·58.

År 1885: för persontrafik 1,866·27.
 för godstrafik 596·84.
 tillhopa kronor 2,463·11.

Godstrafiken har hufvudsakligen utgjorts af tegel, bräder, gödningsämnen och köpmannavaror.

Kommunikation med ångslupar och prämar har uppehållits å sjön Bolmen från Bolmens jernvägsstation till flere platser vid sjön med reguliera turer för postbefordring samt person- och godstrafik. Vidare är dylik ångslupsfart anordnad på sjön Möckeln till Möckelns anhaltstation å södra stambanan; från Skeen i i Annerstads socken utefter Bolman och öfver sjön Kösen till Angelstads jernvägsstation; å sjön Rottnen till Hofmantorps jernvägsstation; och å sjön Åsnen till Ålshults jernvägsstation.

Angående trafikförhållandena å Räfte—Helga—Tofta kanalled återopas följande sammandrag:

	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.
Bräder och plank kbft	61,625	58,500	39,260	50,750	60,035
Timmer och bjelkar "	680	—	—	—	9,000
Potatis tur	1,015	—	2,065	463	1,061
Takspån st.	—	110,000	60,000	—	—
Tegel "	356,200	461,700	382,900	617,000	446,000
Kalk ctr	—	—	353	965	692
Jern "	—	40	—	—	—
Spanmål och mjöl "	124	1,685	5,083	5,875	2,600
Sill och salt "	—	—	—	—	570
Ved kbft	12,504	21,000	9,280	3,890	6,900
Gödningsämnen ctr	—	—	—	—	30
Stenkol "	—	346	270	11	—
Sten och grus "	—	—	6,300	3,220	2,000
Diverse fraktgods "	—	—	—	56,600	290
Summa inkomster kronor	424·97	447·00	490·50	593·25	497·25

Genom Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvandes utslag den 30 augusti 1884, hvilket utslag blifvit genom Eders Kungl. Maj:ts och Rikets Kammarkollegii utslag den 21 december 1885 fastställt, har flottled i Lagaån emellan sjön Vidöstern och Ågårds sågverk invid Ljungby köping blifvit lagligen ordnad.

C) Varubyten. De hufvudsakligaste föremålen för varubyten bestå af skogsprodukter och spanmål.

I afseende å mängden af de skogsprodukter, som under perioden gått i handel och forslats å jernväg, torde få hänvisas till den härofvän under redogörelsen för skogshushållningen in-förda tablå.

Till belysning af spanmålshandeln inom länet har upprättats nedanstående sammandrag öfver den spanmål, som under ifrågasvarande fem år afsändts från eller anländt till de inom länet varande jernvägsstationer (se Tab. Litt. D).

Beträffande *marknader, kreatursmöten och torgdagar*, har någon annan förändring under perioden icke inträffat, än att Villköls kreatursmarknad blifvit indragen samt tillåtelse medgifvits till kreatursmöten och torgdagars hållande å ytterligare två ställen inom länet.

Handel idkas fortfarande af ett stort antal personer både i Vexjö stad och å länets landsbygd.

Så finnes t. ex. i Uppvidinge härad med en folkmängd af 23,793 personer icke mindre än 91 handelsidkare eller en på 261 personer. Till följd häraf blir omsättningen och behållningen för flertalet handlande högst obetydlig. Många af dem äro för öfrigt okunniga om räkenskaper och bokföring samt sköta sin rörelse på ett sätt, som förorsakar, att de ofta råka i obestånd och konkurs.

5. Kameralförhållanden.

Angående *hemman och lägenheter* på landet samt stadsjordar jemte hus och tomter i staden Vexjö äfvensom alla dessas taxeringsvärden återopas bilagda **tabell N:o 3**.

Hemmansnaturernas skiljaktighet i sammandragen för år 1880 och år 1885 förklaras af nedanstående.

Under sista femårsperioden hafva 13 till statsverket indragna militieboställen, om tillsammans $8\frac{1}{3}$ mantal, blifvit omförda till kronohemman.

Kronohemmanen $\frac{3}{8}$ mantal Hedenstorp Lillegård i Angelstads socken, $\frac{3}{8}$ mantal Bassarås Södregård i Lidhults socken,

Tab. Litt. D.

Uppgift å afsänd och anländ spannmål vid nedanstående stationer.

Jernvägsstationernas namn.	1881.		1882.		1883.		1884.		1885.	
	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.	Afsändt.	Anländt.
	T o n s.									
Lamhult	113·7	326·5	90·2	564·4	118·1	333·6	37·8	319·2	44·9	346·5
Moheda	593·2	236·4	466·1	565·2	596·3	691	332·5	463·3	265·8	512·1
Gålfvetorp	32	378·3	37·4	482·2	27·6	519·2	65·6	716·4	205·4	286·6
Alfvestad	1,278·2	1,192·9	510·1	835·4	490·7	501	421·4	625·1	393·2	622·7
Vislanda	85	474	423	902	78	400	108	309	102	554
Liatorp	349·9	406·9	543·1	587·2	331·7	348·6	209·4	426·2	179·2	402·2
Elmhult	96·7	507·8	50	854·4	49·5	789·6	50	818·7	38·6	884·5
Gemla	7·6	61·8	35·9	109·4	4·9	75·6	13·4	73·5	9·6	99·6
Räppe	1,037	1,429·5	1,017·9	2,103·9	1,186·5	1,752·9	1,023·1	1,790·8	1,000·2	1,762
Vexjö	1,876·3	1,121·1	1,604·9	1,661·3	1,542·1	1,786·4	1,019·3	2,044·9	962	2,416·1
Åryd	10·5	47·5	29·2	110·6	11·9	93·3	14·9	46·1	12	128·1
Hofmantorp	90·6	93·3	139·8	255·5	146·7	273·4	82	235·6	73·9	309·4
Lessebo	13·9	312·6	75·4	514·7	8·7	376·2	3·7	483·5	3·5	535·9
Skruf	83·2	50·3	80·6	151·1	52·5	171·8	30	136	2·3	275·9
Linnefors	—	8·8	29·5	3	7·7	10·5	0·5	3·2	—	5
Vissefjerda	111·1	342·1	152·6	596·4	175·4	859·3	119·8	491	130·2	1,128·9
Målaskog	25	41	102	153	23	110	41	52	31	133
Ryasby	179	565	316	855	179	771	104	393	59	329
Tutaryd	35	51	18	113	32	130	10	55	4	102
Ljungby	414	327	151	695	278	943	140	559	204	687
Angelstad	22	22	5	118	4	81	4	43	9	85
Bolmen	10	157	4	402	2	351	82	160	3	279
Grimelöf	180	1,096	463	1,603	257	1,901	163	1,515	248	400
Torne	110	213	245	559	215	832	110	229	201	447
Ulfö	2	93	23	259	24	274	6	147	1	143
Åleshult	27	62	18	153	6	184	9	200	8	344
Ryd	69	176	44	374	36	514	73	510	46	875
Säfejeström	9·5	214·3	5·3	286·6	12·5	353·9	13·1	337·7	8·2	340·9
Målerås	0·4	136·9	9·1	261·5	3	296·9	1·3	267·2	1	239·6
Orrefors	1·4	137·6	0·9	227·6	0·2	229·6	0·2	291·9	4	304·8
Summa	6,863·2	10,281·6	6,690	16,356·4	5,900	15,953·8	4,288	13,742·3	4,250	14,978·8
Sålledes mera anländt än afsändt	—	3,418·4	—	9,666·4	—	10,053·8	—	9,454·3	—	10,728·8

$\frac{1}{4}$ mantal Mårarp Hansagård i Ryssby socken, $\frac{1}{4}$ mantal Bök-hult Södergård samt $\frac{1}{4}$ mantal Skafta Nilsagård i Traryds socken, $\frac{1}{4}$ mantal Mölleryd i Virestads socken och $\frac{1}{6}$ mantal Ekehvarfven i Blädinge socken hafva från statsverket försålts och omförts till frälsehemman, och har komministerbostället $\frac{3}{8}$ mantal Ulfryd Norregård i Tingsås socken utbytts mot $\frac{3}{8}$ mantal kronoskatte Tingsryd Öfregård i sistnämnda socken, hvilka hemman sålunda bytt natur.

För i länet befintliga *fideikommiss* äfvensom för egendomar tillhörande inhemska aktiebolag samt för dem, som tillhöra

främmande magters undersåtar, redovisas i bilagda **tabeller N:is 4, 5 och 6.**

Stensnäs fideikommiss, som består af 9 mantal, är i femårsberättelsen för åren 1876—1880 upptaget till $9\frac{1}{2}$ mantal, beroende derpå, att $\frac{1}{2}$ mantal Jonsboda Vestergård i Hvittaryds socken, som då tillhörde fideikommissinnehafvaren, men ej var af fideikommissnatur, blifvit inberäknadt bland fideikommisshemmanen.

De för erhållande af fastställelse å öfverenskommen årlig afgäld anmälda *jordafsöndringar* hafva under ifrågavarande period uppgått till ett antal af 112.

6. Politi.

A) **Undervisningsanstalter.** Vid Vexjö *högre elementarläroverk* för manlig ungdom har undervisningen under perioden bestridts af 8 lektorer, deraf 1 tillika varit rektor, samt 12 adjunkter och 3 öfningslärare äfvensom årligen anställde extralärare.

Lärjungarnes antal har utgjort:

401	år 1881.
395	» 1882.
399	» 1883.
401	» 1884.
398	» 1885.

De under läroverkskollegii vård stående kassor utgjorde vid 1885 års slut:

Donationsmedel	9,148.52.
Biblioteks- och materialkassan	46,877.67.
Ljus- och vedkassan	2,089.68.
Byggnadsfonden	63,214.67.

Tillhopa kronor 121,330.54.

Vid det äfvenledes i Vexjö förlagda *seminarium* för bildande af folkskolelärare hafva under perioden varit anställda 1 rektor, 5 adjunkter och 5 öfningslärare. Elevernes antal har enligt de till ecklesiastikdepartementet afgifna rapporter utgjort:

143	år 1881.
132	» 1882.
134	» 1883.
141	» 1884.
126	» 1885.

Af dertill i nåder anvisade medel hafva åt eleverna utdelats stipendier:

År 1881	kronor 7,090.
» 1882	» 6,730.
» 1883	» 6,690.
» 1884	» 7,300.
» 1885	» 7,375.

Vid Vexjö *elementarläroverk för flickor* har under perioden lemnats undervisning åt:

139 elever	år 1881.
140	» 1882.
147	» 1883.
144	» 1884.
153	» 1885.

Vid den i sammanhang med läroverket inrättade förberedande skolan hafva varit intagna

54 elever	år 1881.
68	»	» 1882.
65	»	» 1883.
73	»	» 1884.
71	»	» 1885.

Undervisningen har bestridts af 1 föreståndarinna, 8 lärarinnor, 3 biträdande lärare och 3 öfningslärare. Läroanstalten har af allmänna medel årligen åtnjutit ett anslag af 1,500 kronor.

Länets *folkhögskola*, som är förlagd i Grimslöf af Skatelöfs socken, har för sin under perioden fortsatta verksamhet åtnjutit anslag af staten och landstinget med sammanlagdt 20,500 kronor. Undervisningen derstädes har såsom förut bestridts af 1 föreståndare, 1 biträdande lärare och 1 öfningslärare.

Länets *landtbruksskola*, hvilken till den 28 oktober 1883 varit förlagd å egendomen Tranhult i Ryssby socken och Sunnerbo härad, har derefter, på grund af nådiga brefvet den 27 april samma år, förflyttats till Orraryd i Nöbbeleds socken och Konga härad. Undervisningen derstädes har under den nu gångna perioden fortgått efter samma plan och i enahanda omfattning som tillföre.

Angående *folkskoleväsendet* inom länet må här nämnas, att vid 1885 års utgång funnos å landsbygden 31 fasta och 96 flyttande folkskolor, 2 flyttande mindre folkskolor samt 13 fasta och 174 flyttande småskolor.

Lärarnes och lärarinnornas antal vid samma tid utgjorde i folkskolorna 131, i mindre folkskolorna 2 och i småskolorna 193, hvarförutom funnos 13 lärare för särskilda öfningsämnen.

Hela antalet i folkskolor, mindre folkskolor och småskolor undervisade barn utgjorde 26,556 för år 1885. Skoldistriktens egna skolhus uppgingo då till ett antal af 302 och de förhyrda eller hyresfritt upplåtna skollokalerna till 121. I Vexjö stad finnas 1 folkskola och 1 småskola, hvardera omfattande en afdelning för gossar och en för flickor. Vid 1885 års slut utgjorde antalet der anställda lärare och lärarinnor 11 samt lärjungarne i folkskolan 269 och i småskolan 259.

Uti den jemlikt Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 29 juni 1883 här i staden inrättade *blindskola*, hvilken började sin verksamhet den 16 augusti 1884, hafva undervisning och vård meddelats höstterminen sistnämnda år åt 13 lärjungar, värter-

minen 1885 åt 12, hvarefter lärjungeantalet vid slutet af höstterminen 1885 uppgick till 17. Vid skolan hafva i och för undervisningens bestridande varit anställda en lärare och en lärarinna.

Uppfostringsanstalten för döfstumma eller den s. k. *Tysta skolan* å Rephult i Stenbrohults socken har under den förflutna femårsperioden fortfarit med sin gagnande verksamhet till samma omfattning som förut.

För anstaltens upprätthållande och till hjälp åt mindre be- medlade elever har landstinget under ifrågavarande år anvisat bidrag till sammanlagdt belopp af 19,045 kr. 85 öre.

För upprätthållande af *idiotanstalten* å Nannylund i Jönköpings län utgår fortfarande årligen bidrag från detta län.

B) Kredit- och besparingsanstalter. Smålands m. fl. provinser *Hypoteksförening*, hvars styrelse har sitt säte i Vexjö, har till jordegare inom Kronobergs län utlemnat amorteringslån:

År 1881 till ett sammanlagdt belopp af	kronor	612,200.
» 1882 » » » » »	»	687,400.
» 1883 » » » » »	»	522,300.
» 1884 » » » » »	»	988,200.
» 1885 » » » » »	»	752,300.

Smålands enskilda bank har under perioden haft afdelningskontor i Vexjö och Ljungby, *Skånes enskilda bank* i Vexjö samt *Kristianstads enskilda bank* i Vislanda och Elmhult.

Sedan den 1 oktober 1881 har äfven *Riksbanken* hållit afdelningskontor i Vexjö.

Sparbankernas antal inom länet är 19. Reglementen hafva under nu ifrågavarande period blifvit af Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande fastställda: den 23 december 1882 för Göteryds sockens sparbank, den 28 december 1883 för Elmeboda sockens sparbank och den 31 december sistnämnda år för Agunnaryds sockens sparbank.

Med tillämpning af 7 § i nådiga förordningen angående sparbanker den 1 oktober 1875 har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande under år 1885 genom dertill utsedda ombud tagit kännedom om räkenskaper, protokoll och lånehandlingar vid samtliga sparbankerna inom länet med undantag af Kronobergs läns sparbank.

Uti allmänneligen utfärdad kungörelse har länsstyrelsen der- efter förständigat vederbörande sparbanksdirektioner att för fram- tiden rätta en del anmärkta oegentligheter i afseende å spar- bankernas förvaltning och räkenskapsföring. Sedan efter verk- ställd inventering visat sig, att tillgångarne i Nöbbeleds sockens sparbank till följd af slarf och försumlighet vid förvaltningen nedgått, så att de icke motsvarade lagstadgad procenttal af deri insatte medel, har Konungens Befallningshafvande förbjudit

denna sparbanks fortsatta verksamhet samt stält densamma under utredning, hvilken vid periodens utgång ej varit afslutad.

Postsparbanken hade vid 1885 års utgång kontor inrättade vid 56 postanstalter inom länet.

Vexjö ränte- och kapitalförsäkringsanstalt har under peri- oden fortsatt sin rörelse och utvisade dess ställning vid 1885 års slut en utgående balans af 266,964 kronor 28 öre.

C) Försäkringsanstalter. I tabell N:o 7 redogöres för brand- försäkringsinrättningarnes verksamhet under nu ifrågavarande femårsperiod.

För Kronobergs läns *försäkringsbolag* mot förlust genom eld och hagelskador på landet har Eders Kungl. Maj:ts Befall- ningshafvande den 17 november 1881 fastställt förnyadt regle- mente. För Linneryds med flere socknars brandstodsbolag är reglemente fastställt den 15 mars 1881 och för Algutsboda sockens brandstodsbolag den 19 november samma år.

Försäkringar mot brandskador inom länet hafva äfven med- delats af Allmänna brandförsäkringsverket för byggnader å landet, af Städernas bolag till försäkring af lös egendom samt af för- säkringsbolagen Skandia, Svea, Skåne med flere bolag, som hafva agenter på åtskilliga platser inom länet. Angående Kronobergs läns försäkringsbolag mot förlust genom hagelskador återopas nedanstående sammandrag (se Tab. Litt. E).

D) Rättsväsende och fängvård. Angående antalet och be- skaffenheten af exekutionsärendena har ofvan, under redogörelsen för den ekonomiska ställningen inom länet, lemnats åtskilliga uppgifter.

Till belysning af antalet häktade samt för brott eller för- svarslöshet, lösdrifveri eller bettlande till straff-, allmänt arbete eller tvångsarbete, dömda personer, intagas följande uppgifter.

Uppgift å antal personer häktade för:

	Mord, dråp eller rån.	Stöld eller snatteri.	Försäkrings- brott.	Väld mot person.	Mindre för- by- telser och bö- lers afstämmande.	Lösdrifveri.	Summa.
År 1881	6	37	4	11	117	70	245
» 1882	6	35	4	17	105	61	228
» 1883	5	20	4	7	92	32	160
» 1884	4	28	4	10	77	37	160
» 1885	5	20	—	10	67	27	129
Summa för alla åren	26	140	16	55	458	227	922
Årligt medeltal	5·2	28	3·2	11	91·6	45·4	184·4
Detta medeltal utgjorde 1876—1880	3·4	23	3·4	8·4	91·4	49	178·6

Tab. Litt. E. Kronobergs läns bolags för försäkring mot förlust i följd af hagelskador verksamhet åren 1884—1885.

År, då verksamheten börjat.	Inlåtna försäkrings- gifter (eller utdebiterade belopp). 1884—1885.	Utbetalda hagelakade- ersättningar. 1884—1885.	Öfriga utgifter. 1884—1885.	Befutliga fonder eller tillgångar vid slutet af år 1885.	Försäkringsbelopp		Utdebiteringsgrund. Utdebiterade för hvarje 100 kronor ansvarighetsbelopp.					Hagelskador, för hvilka under 1884 1885 ut- betalts er- sättningar.
					tecknad under loppet af år 1885.	qvarstående vid slutet af år 1885.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	
	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	Kronor.	öre.	öre.	öre.	öre.	öre.	Antal.
1884	7,232·76	6,465·48	471·34	295·94	289,090	1,257,450	—	—	—	13	17	19

Anmärkning. Försäkringstagarnes antal, hvilka åtnjutit ersättning mot förlust genom hagel, utgör 88.

Uppgift å antal personer häktade för brott mot eganderätten:

	För stöld med eller utan inbrott.				För snatteri.	För inbrott utan tillgrepp.	Summa.
	Första resan.	Andra resan.	Tredje resan.	Fjärde resan eller oflare.			
År 1881	23	4	1	6	3	—	37
» 1882	21	4	4	3	3	—	35
» 1883	14	4	2	—	—	—	20
» 1884	16	4	5	3	—	—	28
» 1885	11	3	2	3	1	—	20
Summa för alla åren	85	19	14	15	7	—	140
Årligt medeltal	17	3·8	2·8	3	1·4	—	28
Detta medeltal utgjorde 1876—1880	14	2·6	2·6	2·6	1·2	—	23

Uppgift å antal personer, som för bettleri eller försvarslöshet eller lösdrifveri ådömts allmänt arbete eller tvångsarbete:

	Män.	Qvinnor.	Summa.
År 1881	19	—	19
» 1882	10	3	13
» 1883	4	—	4
» 1884	7	1	8
» 1885	6	1	7
Summa för alla åren	46	5	51
Årligt medeltal	9·2	1	10·2
Detta medeltal utgjorde åren 1876 1880	13·2	1·2	14·4

E) Fattigvård. Beträffande fattigvården och hvad dermed eger samband torde få hänvisas till Statistiska Centralbyråns härom offentliggjorda berättelser.

Här har Eders Kungl. Maj:ts Befallningshafvande ansett sig allenast böra anmärka, att, enligt verkställd beräkning, hela antalet understödstagare inom länet uppgick år 1884 till 8,661, utgörande 5·39 % af länets hela folkmängd. Motsvarande siffror vid 1880 års slut voro 8,787 och 5·37 %.

För många kommuner är fattigvården en tryckande börda och till följd häraf förspörjes ej sällan benägenhet att genom tvångsåtgärder söka förebygga vådan af framtida fattigvårds-

tunga. Så händer att personer, som förmenas kunna falla fattigvården till last, nekas att efter godtfinnande bosätta sig och af sådan anledning tvingas till det kringirrande lif, som så småningom leder till behof af fattigvård eller förorsakar lösdrifveri och bettlande.

Men om det å ena sidan icke kan förnekas, att fattigvårdsstyrelser understundom i strid mot fattigvårdsförordningen söka undandraga sig eller på annan kommun afbörd understödstagare, måste dock å andra sidan till styrelsernas berömmelse medgifvas, att försumlighet eller tredska i afseende å meddelande af fattigvård, der verkligt behof förefinnes, endast i enstaka fall förekommer, oaktadt fattigvårdsstyrelsernas självbestämmningsrätt härtutinnan och de dryga utlagorna till fattigvården skulle kunna härtill föranleda.

Såsom redan i en föregående embetsberättelse anmärkts, förorsakar utvandringen till Danmark och Tyskland icke obetydlig tunga för fattigvården inom länet, i det ett stort antal qvinnor hit återvända, ofta med ett eller flere oäkta barn, som sålunda måste här mottagas till försörjning.

F) Till upplysning om de inom länet befintliga fromma stiftelser meddelas bifogade, enligt fastställt formulär uppräntade **tabell N:o 8** och är i afseende härå ej något att anföra utöfver de upplysningar, som af tabellen inhemtas.

G) Helso- och sjukvård. I afseende härå har under perioden icke försiggått någon mera anmärkningsvärd förändring.

Det finnes sålunda fortfarande två lasarett och kurhus, nemligen ett i Vexjö och ett i Ljungby köping samt ett hospital för sinnessjuka. Inom länet äro anstälde och bosatte 4 provinsialläkare, 2 lasarettläkare, 2 hospitalsläkare och 3 militärläkare. Ett apotek finnes inom hvarterdera af de 4 provinsialläkaredistrikten. Barnmorskor finnes anställda till ett antal af 57 vid 1885 års slut. Vaccinationen ombesörjes i de flesta fall af församlingarnes skollärare.

Brunns- och badanstalterna å Evedal i Vexjö landsförsamling, å Grennaforsa i Lekaryds socken, å Ljunga i Ljunga socken och å Nygård i Nottebäcks socken hafva äfven under den nu gångna perioden anlitats, ehuru af förhållandevis litet antal personer.

Vexjö å Landskansliet den 31 december 1886.

G. WENNERBERG.

G. W. Granqvist.

Frithiof Ohlsson.

Tab. N:o 1.

FOLKMÄNGDEN I KRONOBERGS LÄN ÅREN 1881—1885.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
	Den 31 december enligt presterskapets uppgifter.			Enligt de mantalslängder, som upprättats vid slutet af motstående år.						Beväringsmanskap af alla 5 klass. enligt form. H. i nåd. förord. d. 9 febr. 1861.	Enligt årets mönsterrollor approberade beväringsskyldige.
				Hela folkmängden.			Deraf fria från mantalspenningar.				
	Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.	Mankön.	Qvinkön.	Summa.		
A landsbygden år 1881	79,580	84,187	163,767	79,676	84,442	164,118	41,444	46,750	88,194	6,457	1,046
" " 1882	78,947	83,629	162,576	79,105	83,840	162,945	41,153	46,250	87,403	6,500	890
" " 1883	78,677	83,465	162,142	78,773	83,656	162,429	40,980	46,177	87,157	6,610	872
" " 1884	78,693	83,394	162,087	78,607	83,438	162,045	40,652	45,862	86,514	6,867	1,058
" " 1885	78,237	82,634	160,871	78,232	82,859	161,091	40,214	45,446	85,660	6,956	971
I Vexjö stad år 1881	2,213	3,006	5,219	2,195	2,984	5,179	1,042	1,273	2,315	190	55
" " 1882	2,252	3,102	5,354	2,248	3,080	5,328	1,068	1,303	2,371	193	45
" " 1883	2,311	3,225	5,536	2,295	3,197	5,492	1,147	1,436	2,583	189	64
" " 1884	2,420	3,299	5,719	2,412	3,274	5,686	1,187	1,448	2,635	190	76
" " 1885	2,532	3,478	6,010	2,535	3,462	5,997	1,259	1,544	2,803	210	57
I hela länet år 1881	81,793	87,193	168,986	81,871	87,426	169,297	42,486	48,023	90,509	6,647	1,101
" " 1882	81,199	86,731	167,930	81,353	86,920	168,273	42,221	47,553	89,774	6,693	935
" " 1883	80,988	86,690	167,678	81,068	86,853	167,921	42,127	47,618	89,740	6,799	936
" " 1884	81,113	86,693	167,806	81,019	86,712	167,731	41,839	47,310	89,149	7,057	1,134
" " 1885	80,769	86,112	166,881	80,767	86,321	167,088	41,473	46,990	88,463	7,166	1,028

Tab. N:o 2.

ALLMÄNNA VÄGAR OCH SKJUTSNING I KRONOBERGS LÄN ÅREN 1881—1885.

1. Särskilda slag af vägar.	2. Längd af hvarje vägslag vid 1885 års slut.	3. 4. Deraf under åren 1881—1885		5. 6. 7. 8. Kostnad för under åren 1881—1885				9. Längd af indelade, medskjutsanstalter försedda vägar vid 1885 års slut.	10. 11. 12. Skjutsanstalter (vid 1885 års slut)			
		fulländade och afytnade nya vägar.	omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor.	fulländade nya vägar.		omlagda eller betydligt förbättrade vägsträckor.			med entreprenad.		utan entreprenad.	
				Af statsmedel.	Af landstings eller kommuners medel.	Af statsmedel.	Af landstings eller kommuners medel.		Gästgiverier.	Skjutsstationer.		
	Mil.	Mil.	Mil.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Mil.	Antal.	Antal.	Antal.	
A landsbygden:												
allmänna landsvägar	54	—	0·1	—	—	5,000	2,000	54	12	3	9	
häradsvägar.....	181·9	5	8	30,134	28,976	2,400	14,211	101·1	10	17	7	
sockenvägar.....	156·9	2·5	6·5	18,600	19,200	—	8,197	—	—	—	—	
I Vexjö stad.....	0·73	—	—	—	—	—	—	0·73	—	1	—	
Summa	393·53	7·5	14·6	48,734	48,176	7,400	24,408	155·83	22	21	16	
Skjutslegan per mil utgick vid 1885 års slut med:												
3·00 kronor, hvilket är <i>öfver</i> maximilegan enl. § 26 i Kgl. förordn. den 31 maj 1878									—	—	1	
1·60 " } hvilket är <i>maximilega</i> med entreprenadbidrag									21	17	3	
" } hvilket är " utan "									1	4	—	
1·20 " } hvilket är <i>under</i> maximilega									—	—	12	
Summa (skjutsanstalter)									22	21	16	
Antal utgångna hästar under år 1881									Krono- skjuts.			
" " " 1882									50	2,386	1,347	356
" " " 1883									55	2,325	1,241	333
" " " 1884									40	2,409	1,265	245
" " " 1885									27	2,481	1,245	290
" " " 1885									33	2,075	1,218	277
Summa (hästar)									205	11,676	6,316	1,501

Tab. N:o 3.

HEMMAN OCH LÄGENHETER SAMT STADSJORDAR M. M. I KRONOBERGS LÄN ÅR 1885.

1.	2.		3.	4.	5.	6. 7. 8. 9. 10.					11. 12.																																																			
	Hemman och lägenheter upptagna i jordeboken.				Antal brukningsdelar.	Antal lägenheter, verk och inrättningar, utom de i jordeboken särskildt upptagna (i kol. 2-4).					Taxeringsvärdet (i kronor)																																																			
	Antal.	Mantal.		Nu varande.		Jord-torp.	Ryttare-, soldat- och båtsmans-torp.	Back-stugor.	Verk och inrättningar.	Hus i köpingar, villor, kyrkor m. m.	å jordbruksfastighet.	å annan fastighet.																																																		
Oförmedlade.																																																														
I. Landsbygden.																																																														
A. Kronoegendomar.																																																														
1) Under allmän disposition.																																																														
a) Kungs- och kungsladugårdar samt säterier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																		
b) Boställen: hemman	152	144½	100½	162	246	10	198	8	9	2,216,100	155,600																																																			
lägenheter	7	—	—	—	—	—	—	—	—	7,600	—																																																			
c) Hemman	235	211½	128½	272	342	5	227	9	2	2,651,600	87,500																																																			
Nybyggen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
d) Jordlägenheter	8	—	—	—	—	—	—	—	—	3,100	9,000																																																			
e) Fiskerier	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
f) Verk och inrättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5,500																																																			
2) Under enskild disposition.																																																														
a) Säterier	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
b) Hemman	3	½	½	5	—	—	—	—	—	6,500	—																																																			
Nybyggen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
c) Jordlägenheter	24	½	—	15	—	—	—	—	—	6,100	—																																																			
d) Fiskerier	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,000																																																			
e) Verk och inrättningar	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
B. Skatteegendomar.																																																														
a) Boställen: hemman	4	3	1½	9	4	1	5	1	—	36,800	4,400																																																			
lägenheter	1	—	—	—	—	—	—	—	—	500	—																																																			
b) Säterier	25	24½	17½	28	117	13	46	15	1	676,200	136,200																																																			
c) Hemman	2,912	2,544½	1,760½	10,018	3,415	1,083	4,812	462	124	43,535,600	1,721,300																																																			
d) Jordlägenheter	86	½	—	34	311	—	—	—	209	252,800	844,900																																																			
e) Fiskerier	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,500																																																			
f) Verk och inrättningar	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	297,800																																																			
C. Frälseegendomar.																																																														
a) Boställen: hemman	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
lägenheter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—																																																			
b) Säterier och ladugårdar	160	185½	163½	210	632	1	206	64	7	4,372,100	406,700																																																			
c) Rå- och rörs (insockne) hemman	87	73	47½	101	110	17	13	3	—	1,247,500	109,500																																																			
d) Hemman (utsockne)	995	885½	587½	2,637	1,213	349	1,293	154	59	14,409,200	1,186,400																																																			
e) Jordlägenheter	21	—	—	4	—	—	—	1	80	61,900	77,300																																																			
f) Fiskerier	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	200																																																			
g) Verk och inrättningar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	142,300																																																			
D. Andra fastigheter (som ej inräknats härofvän).																																																														
Kyrkor och andra offentliga byggnader	—	—	—	—	—	—	—	—	390	—	2,915,010																																																			
Frälseräntor	—	—	—	—	—	—	—	—	145	—	169,500																																																			
Summa	4,737	4,072½	2,806½	13,495	6,390	1,479	6,800	717	1,026	69,483,600	8,288,610																																																			
Deraf fri från bevillning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,649,600	2,974,810																																																			
II. Staden.																																																														
Vexjö	56	—	10	144	178	156	282	2	12	502,600	5,614,900																																																			
Summa	56	—	10	144	178	156	282	2	12	502,600	5,614,900																																																			
Deraf fri från bevillning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,023,100																																																			
<table border="1"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Hela antalet nybygda boningshus 1881—1885.</th> <th colspan="2">Mantal.</th> <th rowspan="2">Antal landerier, jordlotter eller andra brukningsdelar.</th> <th colspan="2">Tomter.</th> <th rowspan="2">Befintliga boningshus 1885.</th> <th rowspan="2">Verk och inrättningar.</th> <th rowspan="2">Kyrkor o. andra offentliga byggnader.</th> <th colspan="2">Taxeringsvärdet</th> </tr> <tr> <th>Oförmedlade.</th> <th>Nu varande.</th> <th>Bebygda.</th> <th>Obebygda.</th> <th>å jordar.</th> <th>å hus och tomter.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>56</td> <td>—</td> <td>10</td> <td>144</td> <td>178</td> <td>156</td> <td>282</td> <td>2</td> <td>12</td> <td>502,600</td> <td>5,614,900</td> </tr> <tr> <td>56</td> <td>—</td> <td>10</td> <td>144</td> <td>178</td> <td>156</td> <td>282</td> <td>2</td> <td>12</td> <td>502,600</td> <td>5,614,900</td> </tr> <tr> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>—</td> <td>1,023,100</td> </tr> </tbody> </table>													Hela antalet nybygda boningshus 1881—1885.	Mantal.		Antal landerier, jordlotter eller andra brukningsdelar.	Tomter.		Befintliga boningshus 1885.	Verk och inrättningar.	Kyrkor o. andra offentliga byggnader.	Taxeringsvärdet		Oförmedlade.	Nu varande.	Bebygda.	Obebygda.	å jordar.	å hus och tomter.	56	—	10	144	178	156	282	2	12	502,600	5,614,900	56	—	10	144	178	156	282	2	12	502,600	5,614,900	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,023,100
Hela antalet nybygda boningshus 1881—1885.	Mantal.		Antal landerier, jordlotter eller andra brukningsdelar.	Tomter.		Befintliga boningshus 1885.	Verk och inrättningar.	Kyrkor o. andra offentliga byggnader.	Taxeringsvärdet																																																					
	Oförmedlade.	Nu varande.		Bebygda.	Obebygda.				å jordar.	å hus och tomter.																																																				
56	—	10	144	178	156	282	2	12	502,600	5,614,900																																																				
56	—	10	144	178	156	282	2	12	502,600	5,614,900																																																				
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,023,100																																																				

Tab. N:o 4.

EGENDOMAR AF FIDEIKOMMISSNATUR I KRONOBERGS LÄN ÅR 1885.

1. Fideikommissinnehafvarens namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken.	4. 5. 6. 7. M a n t a l.				8. Summa.	9. Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrättning- gar.	11. 12. 13. 14. Taxeringsvärdet (i kronor)					
			Krono.	Skatte.	Frälse.					Summa.	jordbruks- fastighet.	annan fastighet.	frälse- ränta.	Summa.	
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.									
Friherre Anders Koskull	Engsholm	Aringsås.	—	—	5	7 $\frac{1}{2}$	27 $\frac{1}{2}$	—	1	269,000	1,000	—	608,100		
		Oja.	—	—	—	3 $\frac{3}{8}$				—	2	80,000		4,800	—
		Blädinge.	—	—	—	3 $\frac{1}{4}$				—	—	61,700		—	—
		Lekaryd.	—	—	—	2 $\frac{1}{2}$				—	—	56,400		—	—
		Qvenneberga.	—	—	—	1 $\frac{1}{2}$				—	—	33,000		—	400
		Hjortsberga. Moeda.	—	—	2	2 $\frac{3}{8}$				—	—	85,700		4,000	—
Enkefriherrinnan Aurora Ribbing	Stensnäs	Ryssby.	—	—	—	5 $\frac{1}{2}$	9	—	—	92,500	—	—	148,400		
		Agunnaryd.	—	—	—	3 $\frac{1}{2}$				55,900	—	—			
Grefve Fredrik Bonde	Toftaholm	Dörarp.	—	1	—	11	14 $\frac{1}{2}$	—	3	105,500	9,000	1,300	157,300		
		Berga.	—	—	—	1 $\frac{1}{2}$				26,500	—	—			
		Ljungby.	—	—	—	1				15,000	—	—			
		Summa	—	1	7	43 $\frac{1}{2}$	51 $\frac{1}{2}$	—	7	893,300	18,800	1,700	913,800		

Tab. N:o 4 o. 5.

Tab. N:o 5.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE INHEMSKA AKTIEBOLAG I KRONOBERGS LÄN ÅR 1885.

1. Aktiebolagets namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken.	4. 5. 6. 7. M a n t a l.				8. Summa.	9. Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrättning- gar.	11. 12. 13. 14. Taxeringsvärdet (i kronor)				
			Krono.	Skatte.	Frälse.					Summa.	jordbruks- fastighet.	annan fastighet.	frälse- ränta.	Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.								
Kockums Jernverks-aktiebolag	Öremo	Södra Sandsjö.	—	4 $\frac{1}{2}$	—	1	5 $\frac{1}{2}$	1	6	257,200	75,800	—	335,000	
	Ånäs qvarn	Hofmanatorp.	—	—	—	—				—	1	2,000		—
Kosta aktiebolag	Kosta glasbruk	Ekeberga.	—	5 $\frac{1}{2}$	—	$\frac{1}{2}$	7 $\frac{13}{16}$	—	4	224,000	99,000	200	426,200	
	Johanstorps glasbruk	Lenhofda.	—	1 $\frac{3}{4}$	—	—				2	76,000	27,000		—
Fanhults aktiebolag	Fanhult	Virestad.	—	—	1 $\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	1 $\frac{1}{2}$	1	2	44,200	54,000	—	98,200	
Torps Mekaniska verkstads aktie- bolag	Torps jernbruk	Moeda.	—	$\frac{1}{8}$	—	—	$\frac{1}{8}$	1	2	2,500	94,500	—	97,000	
Malmö Trämassefabriks aktiebolag	Delaryd	Göteryd.	—	2 $\frac{3}{8}$	$\frac{1}{2}$	4 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{3}{8}$	—	5	132,700	135,300	—	268,000	
		Summa	—	14 $\frac{3}{8}$	2	6	22 $\frac{3}{8}$	3	22	736,600	487,600	200	1,224,400	

Kronobergs län.

21

Tab. No 6.

EGENDOMAR TILLHÖRANDE FRAMMANDE MAGTERS UNDERSÅTAR I KRONOBERGS LÄN ÅR 1885.

1. Främmande undersåtens och magtens namn.	2. Egendomens namn.	3. Belägenhet. Socken.	4. M a n t a l.				9. Antal utjordar, ängar o. d. ej i mantal satt jord.	10. Antal verk och inrättningar.	11. Taxeringsvärdet (i kronor)				
			4. Krono.	5. Skatte.	6. F r ä l s e.				8. Summa	11. jordbruksfastighet.	12. annan fastighet.	13. frälse-ränta.	14. Summa.
					Säterier, ladugårdar, rå och rör.	Allmänt frälse.							
John Ramsden Armitage } Charles Armitage } (engelsk)	Linnbjörke	Dädeajö.	—	3	—	1	4	—	2	170,200	7,000	—	177,200
F. H. Hallegaard (dansk)	Bräken, Stenfors	Tingsås.	—	1/2	—	1/2	—	—	5	34,600	34,000	1,200	—
Johan Johannesen	Limme	Täfvellså.	—	1/2	—	—	—	—	—	30,000	—	—	—
M. Larsen	Bråna	Agunnaryd.	—	—	—	2 1/4	—	—	—	36,000	—	—	—
C. Reifestahl	Tutaryd Muraregård	Tutaryd.	—	1 3/4	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—
Herman Bertilsen	Osslöf Norregård	Berga.	—	3/4	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—
Tomas Hansen	Trotteslöf Södergård	"	—	1 1/2	—	—	—	—	—	700	—	—	—
V. Jensen	Hallsjö Killegård	Dörarp.	—	1/6	—	—	—	—	—	4,500	—	—	—
M. Simonsen	Angelstad Södergård	Angelstad.	—	—	—	1 1/2	—	—	—	3,500	—	—	—
Ramus Madsen	Kärringe Gummesgård	"	—	2/4	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—
P. Holm	Berghem Andersgård	Kånna.	—	3/2	—	—	—	—	—	4,500	—	—	—
M. Jensen	" Lassgård	"	—	1/2	—	—	—	—	—	3,500	—	—	—
C. Hansen	" Andersgård	"	—	5/6	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—
Görgen Hansen	" "	"	—	2/4	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—
A. Jensen	" Bergsgård	"	—	1/2	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—
Ramus Olsen	Bäck Axelsgård	"	—	1 1/2	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—
Görgen Jensen	" Skattegård	"	—	2 1/2	—	—	—	—	—	1,500	—	—	—
Ramus Jensen	Kånna Södergård	"	—	1 1/2	—	—	—	—	—	2,500	—	—	—
Ole Hansen	Ormakulla	Pjetteryd.	—	1/2	—	—	—	—	—	8,800	—	—	—
N. Jepsen	Mjäryd Södergård	Södra Ljunga.	—	—	—	1/2	—	—	—	5,500	—	—	—
Jensine Kaspersen	" Lillegård	"	—	—	—	1/2	—	—	—	4,500	—	—	—
Anders Andersen	" Norregård	"	—	—	—	1/2	—	—	—	11,500	—	—	—
Jens Nilsen	" Qvarn	"	—	—	—	—	—	—	1	—	6,000	—	—
Gregor Görgensen	Ösjö Vestergård	"	—	1/2	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—
Ramus Paulsen	" Norregård	"	—	1/2	—	—	—	—	—	5,500	—	—	—
Hans Möller	" "	"	—	2 1/2	—	—	—	—	2	2,000	3,500	—	—
A. J. Möller	" Möllaregård	"	—	—	—	1/2	—	—	—	18,000	—	—	—
Ramus Larsen	Sommarsäte Linrotsgård	"	—	3/2	—	—	—	—	—	3,000	—	—	—
Peder Nielsen	" Sunagård	"	—	—	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—
Peder Larsen	Bunkarp Norregård	"	—	—	—	—	—	—	—	500	—	—	—
K. Möller	Fageryd	"	—	1/2	—	—	—	—	—	6,000	—	—	—
Hans Görgensen	Brånhult	Markaryd.	—	2/5	—	—	—	—	—	1,800	—	—	—
O. Petersen	Göshult Södergård	"	—	—	—	1/6	—	—	—	1,700	—	—	—
Peder Pedersen	Hannabad Hulugård	"	—	3/2	—	—	—	—	—	800	—	—	—
Mads Hansen	Harpholma	"	—	1/6	—	—	—	—	—	5,000	—	—	—
Peder Hansen	Markaryd Gästgifvaregård	"	—	1/2	—	—	—	—	2	25,000	1,200	—	—
K. J. Grehn	" Norregård	"	—	3/2	—	—	—	—	—	4,000	—	—	—
Andreas Pedersen	Misterhult Mellangård	"	—	1/2	—	—	—	—	—	7,000	—	—	—
Ramus Kristensen	Tuthult	"	—	3/2	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—
Enkefru V. Hage	Markaryd Gästgifvaregård	"	—	1 1/2	—	—	—	—	2	35,200	1,400	—	—
Anna Hansdotter	Marsjö Storegård	Annerstad.	—	1/2	—	—	—	—	—	2,000	—	—	—
J. Öfvergaard	Åsa Norregård	Traryd.	—	1/2	—	—	—	—	—	3,800	—	—	—
Kammarjunkaren Lerche } Patron Dahl i Helleröd }	Hult	Odensjö.	—	1 1/2	—	—	12 1/2	—	—	9,400	—	—	371,600
A. W. Winckler (tysk)	Yxkullund	Berga.	—	1/2	—	4 1/2	—	1	1	158,500	500	—	—
"	Replösa Ågård	Ljungby.	—	1 1/2	—	1/2	—	—	2	27,000	30,000	—	—
E. v. Schimmelmann	Bolmstad	Angelstad.	—	—	—	1 1/2	—	—	1	67,500	6,000	—	—
Hubert von Blessingh	Traryd	Traryd.	—	1/2	—	—	8 1/2	—	1	20,000	1,100	—	310,600
Summa			—	12 7/10	101/100	12 1/2	25 1/2	1	19	767,500	90,700	1,200	859,400

Tab. N:o 7.

BRANDFÖRSÄKRINGS-INRÄTTNINGARNES VERKSAMHET I KRONOBERGS LÄN ÅREN 1881—1885.

1. Inrättningens namn och verksamhetsområde.	2. År, då verksamheten börjat.	3. Infutna försäkringsafgifter (eller utdebiterade belopp). 1881—1885.	4. Öfriga inkomster. 1881—1885.	5. Utbetalda brandskadeersättningar. 1881—1885.	6. Öfriga utgifter. 1881—1885.	7. Befintliga fonder eller tillgångar vid slutet af år 1885.	8. Försäkringsbelopp		10. Utdebiteringsgrund. Utdebiterade öre för hvarje 100 kr. ansvarighetsbelopp.					11. Eldsvådor, för hvilka under 1881—1885 utbetalts ersättning		12. Anmärkingar.	
							teckadt under loppet af år 1885.	qvarstående vid slutet af år 1885.	1881.	1882.	1883.	1884.	1885.	Antal.	Antal.		
																	Öre.
1. Kronobergs läns försäkringsbolag mot förlust genom eld och hagelskador på landet.	Fast egendom	1843	Kr. 190,161 ⁸³	—	Kr. 155,261 ⁹³	21,117 ²⁹	26,360 ⁸³	3,158,520	32,726,960	14	10	13	11	11	72	117	
	Lös egendom	1801	104,141 ⁸⁵	—	83,171 ²²	13,083 ²⁹	23,142 ⁹⁹	2,642,760	21,380,330	12	10	10	10	11	45		
2. Linneryds m. fl. socknars brandstodsbolag (omfattande Linneryds, Ljuders, Långasjö, Sandsjö och Hofmantorps socknar).	Fast egendom	1881	8,553 ⁸⁸	1,595 ⁸⁸	9,075 ²⁴	1,073 ⁹⁹	—	—	3,605,990	5	5	5	5	—	—	11	1)
	Lös egendom	1881								—	—	—	—	—	—		
3. Elmeboda sockens brandstodsbolag (omfattar jemväl Långasjö och Sandsjö socknar).	Fast egendom	1846	798 ⁰⁰	7 ⁰⁰	90 ⁰⁰	—	—	11,900	691,060	—	10	—	2	—	—	1	
	Lös egendom	1846	1,300 ⁰⁰	12 ⁰⁰	1,762 ⁴³	—	953 ⁰⁸	23,780	1,123,830	—	10	—	2	—	1		
4. Väckelsångs sockens brandstodsbolag (omfattar jemväl Tingsås, Nöbbele, Uråsa och Östra Torsås socknar).	Fast egendom	1855	1,121 ⁴³	864 ⁵²	293 ⁰⁰	34 ⁴²	2,250 ⁶³	339,690	780,630	5	10	5	5	5	—	1	
	Lös egendom	1855	1,038 ⁸⁹	565 ³³	420 ⁹¹	34 ⁶⁸	1,620 ⁰⁹	198,700	520,130	5	17	5	6 ²	5	—		
5. Algtusboda sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1882	4,228 ⁶⁸	—	3,391 ⁰⁸	431 ²²	406 ³⁸	8,000	860,260	—	10	—	10	—	3	—	
	Lös egendom	—						—	—	—	—	—	14,200	1,226,600	—		
6. Elghults sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1815	3,094 ⁰⁰	—	2,867 ⁰⁰	394 ⁰⁰	464 ⁰⁰	19,300	535,710	—	16	10	40	5	5	—	
	Lös egendom	—	1,232 ⁰⁰	—	601 ⁰⁰			—	—	1,250	616,150	—	6	3	8		
7. Helleberga sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1815	302 ¹⁶	2,777 ⁰⁰	190 ⁰⁰	102 ⁰⁰	12,846 ⁴⁹	4,400	64,546	—	—	—	—	—	—	—	
	Lös egendom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
8. Lenhofda sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1881	1,593 ⁰⁰	128 ⁰⁰	67 ⁰⁰	185 ⁰⁰	1,451 ⁰⁰	16,210	430,700	5	5	5	5	5	—	—	
	Lös egendom	—	—	—	—	—	—	10,750	355,850	5	5	5	5	5	2		
9. Vislanda pastorats brandstodsbolag.	Fast egendom	1844	1,029 ⁰⁰	92 ⁰⁰	1,088 ⁰⁰	29 ⁰⁰	22 ⁰⁰	15,200	533,300	5	5	5	5	5	1	1	
	Lös egendom	1844	1,228 ⁰⁰	121 ⁰⁰	507 ⁰⁰	36 ⁰⁰	885 ⁰⁰	15,100	495,200	5	7	5	5	5	1		
10. Urshults sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1866	2,004 ⁴⁷	2,615 ⁶⁸	1,515 ⁰⁸	162 ⁰⁴	12,162 ⁹⁵	30,590	932,410	10	10	10	10	10	—	2	2)
	Lös egendom	1866								—	—	—	—	—	—		
11. Almundsryds sockens enskilda brandstodsbolag.	Fast egendom	1868	4,340 ⁰⁷	1,221 ⁷⁶	3,133 ⁴⁶	265 ²⁴	7,100 ⁰⁰	—	943,300	10	10	10	10	10	—	12	3)
	Lös egendom	1868								—	—	—	—	—	—		
12. Tolg och Tjureda socknars brandstodsbolag.	Fast egendom	1856	737 ⁷³	548 ²²	1,568 ³⁷	16 ⁰⁰	2,209 ⁵⁶	22,090	359,870	5	5	5	5	5	2	—	4)
	Lös egendom	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		
13. Berga sockens enskilda brandstodsbolag.	Fast egendom	1874	739 ⁷⁸	—	1,324 ⁰⁰	—	—	6,600	252,690	5	5	5	10	5	—	2	
	Lös egendom	1874	575 ²⁸	—	285 ⁶⁰	—	975 ⁰⁰	5,200	195,350	5	5	5	10	10	—		
14. Berga sockens brandstodsbolag (innefattande Berga och en del af Dörraps socken).	Fast egendom	1852	1,800 ⁰⁰	—	804 ⁰⁰	150 ⁰⁰	4,800 ⁰⁰	—	745,000	10	10	—	10	—	—	9	
	Lös egendom	1852	1,300 ⁰⁰	—	826 ⁰⁰			—	—	422,000	10	10	—	10	—		
15. Traryds sockens brandstodsbolag (förening).	Fast egendom	1865	298 ⁰⁰	—	—	75 ⁰⁰	3,082 ⁰⁰	—	119,127	5	5	5	5	—	—	—	
	Lös egendom	1865	303 ⁰⁰	—	—			—	—	121,127	5	5	5	5	—		
16. Markaryds sockens brandstodsbolag (innefattande Markaryds och Hinnergyds socknar).	Fast egendom	1855	2,178 ⁰⁰	—	2,242 ⁰⁰	224 ⁰⁰	1,059 ⁰⁰	—	480,220	10	10	10	10	10	2	3	5)
	Lös egendom	1855	2,389 ⁰⁰	—	1,421 ⁰⁰	168 ⁰⁰		—	531,200	10	10	10	10	10	2		
17. Hallaryds sockens brandstodsbolag.	Fast egendom	1871	3,198 ⁰⁰	24 ⁰⁰	984 ⁰⁰	100 ⁰⁰	4,963 ⁰⁰	590	279,141	20	20	20	20	20	—	1	
	Lös egendom	1871			712 ⁰⁰			—		—	500	—	—	20	20		
Summa	—	339,686 ⁰⁵	10,572 ³⁹	273,601 ³²	37,681 ¹⁷	106,754	6,545,330	71,328,681	—	—	—	—	—	151	160	—	—

Anm. 1) Särskilda uppgifter angående fast och lös egendom kunna ej lemnas, enär räkenskaperna icke så föras. — 2) Från verksamhetens början den 25 mars 1866 till samma dag 1879 utdebiterades 10 öre för 100 kronors ansvarighetsbelopp för såväl fast som lös egendom, men derefter endast 10 öre för hvarje 100 kronor för nykomne delegare. — 3) Lika för fast och lös egendom. Räkenskapen gemensam. — 4) Vid en af eldsvådorna aflemnades, utom kontant belopp, virke för ett värde af 1,200 kr. — 5) Alla timade eldsvådor hafva varit enstaka gårdar.

17. Angelska donationen.	Understöd åt fattige skolbarn.	Handlanden Angel i Ryssby.	1837	Fattiga skolbarn i socknen.	—	600	Pastor och kyrkovårdar i Ryssby församling.
18. Widebäckska donationen.	Till orgelnisten i Ryssby ränta å 225'50. » de fattige » » 135'25.	Grosshandlanden J. Widebäck i Stockholm.	1837 ⁴ / ₁₁	Orgelnisten; de fattige.	13'53 8'11	360'75	Desamme.
19. Ljungfeltska donationen.	Kapitalet skall användas till uppförande och ordnande af ett spanmålsmagasin eller ock bibehållas orördt för everldelig tid och göras fruktbarande medelst utlåning mot ränta, för att med densamma aflöna läraren i en skola uteslutande för allmogens barn.	Löjtnanten E. Ljungfelt och hans fru Henriette Ljungfelt.	1828 ³⁰ / ₄	—	—	3,363	Två af Ljunga församling utsedde förvaltare, som redovisa inför kommunalstämman.
20. Major Ostermans donation.	Att understödja enkor och minderåriga barn efter sådana personer, som varit torpare eller brukare under egendomen Orraryd i Nöbbele socken den tid, då egendomen innehades af stiftaren. Om sådana ej finnas, tillfaller räntan Nöbbele slöjdskola.	A. Osterman, major.	1865 ¹⁸ / ₁₀	5	30	500	Pastor i Nöbbele.
21. Lessebo arbetares sjuk- och begravningskassa.	Att bereda understöd vid sjukdomsfall och begravningshjälp åt delegare.	Lessebo bolag och Lessebo arbetare.	1884 ¹ / ₁₁	111	946	1,930'44	Sju delegare och en vald kassör. ⁹⁾
22. Östra Torsås hundramanuföreling.	Att bereda medlemmarne sjuk- och begravningshjälp.	Föreningsmedlemmar.	1884 ¹¹ / ₅	4	50	405	En styrelse bestående af ordförande, kassaförvaltare och 6 ledamöter. ¹⁰⁾
23. Nordenskjöldska fonden.	Att af årliga räntan uti lifränteanstalt insätta 5 kr. till hvardera af fem under året af inom Öjaby socken boende fattige föräldrar födda barn.	Kaptenen Axel Nordenskjöld på Helgö och hans fru Agnes Hultman.	1879 ²⁰ / ₁₂	5	25	536	Ordföranden i Öjaby sockens kommunalnämnd.
24. Täfvelsås sjukvårdskassa.	Att lemna understöd till fattiga sjuke.	Friherrinnan A. M. Bennet på Osaby.	1877	9	38	940	Ordföranden i Täfvelsås sockens kommunalnämnd.
25. Fröbergiska fonden.	Att lemna understöd till fattige inom Urshults socken.	Ekonomidirektören M. G. Fröberg.	1841 ³⁰ / ₈	8	276'70	6,370	Kyrkovården P. J. Svensson i Trehörna.
			Summa	—	—	3,832'06	46,499'30

B. I Vexjö stad.

1. Trolleska fonden.	Att lemna understöd åt studerande vid hufvudsakligen Vexjö, men jemväl Jönköpings allmänna läroverk.	Anna Trolle.	1610 ²¹ / ₁	3	300	6,587	Vexjö stifts domkapitel.
2. Brantingska fonden.		Gabr. Branting.	1726 ⁸ / ₁₂	—	—	15	D:o. ¹¹⁾
3. Lindska fonden.		Måns Lind.	1730 ³⁰ / ₂	—	—	9	D:o. ¹²⁾
4. Colliandro-Rogbergiska fonden.		Joh. Drysen m. fl.	1754 ¹¹ / ₁	—	—	10	D:o. ¹³⁾
5. Ternandro-Collianderska fonden.		Brita Colliandra.	1754 ²⁵ / ₅	1	15	500	D:o.
6. Danielsouska fonden.		Joh. Danielsson.	1784 ²³ / ₂	—	—	27	D:o. ¹⁴⁾
7. Rydéniska fonden.		Prosten Anders Rydén.	1805 ⁹ / ₁₀	10	90	1,500	D:o.
8. Sjögrenska fonden.		Domprosten Håkan Sjögren.	1806 ²⁴ / ₇	12	180	3,200	D:o.
9. Ankarlooska fonden.		Kanslirådet D. G. Ankarloo.	1836 ³⁰ / ₁₁	2	150	2,988	D:o.
10. Widebäckska fonden.		Grosshandl. J. Widebäck.	1837 ⁴ / ₁₁	5	45	914	D:o.
11. Fröbergiska fonden.		M. G. Fröberg.	1841 ³⁰ / ₈	1	150	3,583	D:o.
12. Jubelfonden.		Professor Nils Lindgren m. fl.	1844 ¹³ / ₇	4	600	16,147	D:o.
13. Nilson-Aschanianska fonden.	Bergsrådet J. L. Aschan.	1850 ³⁰ / ₃	2	200	8,750	D:o.	
14. Örnbergiska fonden.	Kontraktsposten J. I. Örnberg.	1853 ¹⁷ / ₉	7	160	4,392	D:o.	
15. Villstadsfonden.	Kontraktsposten D. Nordin.	1853 ²⁸ / ₉	2	80	1,624	D:o.	
16. Eklundska fonden.	Grosshandl. G. Eklundh.	1857 ³ / ₁₁	1	50	1,153	D:o.	
17. Palmqvistska fonden.	Prosten L. G. Palmqvist.	1869 ¹⁹ / ₇	4	100	2,171	D:o.	
18. Bolinska fonden.	Kontraktsposten S. G. Bolin.	1876 ²¹ / ₁₁	2	200	4,143	D:o.	
19. Profetilsfonden.	Lagmannen J. Bergencrentz m. fl.	1788 ¹¹ / ₁₁	3	7	125	D:o.	
20. Sjöbringska fonden.	Att lemna belöningar åt studerande vid Vexjö allmänna läroverk.	Professor Sjöbring.	1845 ¹³ / ₆	14	90	1,617	D:o.
21. Nilson-Aschanianska fonden.	Bergsrådet J. L. Aschan.	1851 ⁷ / ₆	3	180	3,180	D:o.	
22. Rebecka Olofsdotters fond.	Bondeenkan Rebecka Olofsdotters.	1859 ³ / ₃	2	15	387	D:o.	
23. Sjögrenska apologistfonden.	Att aflöna läraren i en apologistklass vid Vexjö trivialskola.	Domprosten Håkan Sjögren.	1811 ²⁰ / ₁₁	1	342	6,000	D:o.
24. Vexjö stifts prestfattigkassa.	Att lemna understöd åt äldre obefordrade prestmän m. m.	Stiftets presterskap genom årliga sammanskott.	—	4	212	36,237	D:o.
25. Vexjö stifts bibelsällskaps fond.	Att befrämja bibelspridning.	Stiftets presterskap m. fl.	—	—	—	8,557	D:o.
26. Bonde-Humeriska pensionsfonden.	Att lemna understöd åt hufvudsakligen enkor eller barn efter prester.	Okänd.	1818 ¹⁴ / ₇	3	65	1,290	D:o.
27. Örnbergiska fonden.	Att lemna understöd åt prestenkor eller prestbarn.	Kontraktsposten J. I. Örnberg.	1853 ¹⁷ / ₉	24	240	4,485	D:o.
28. Villstadsfonden.	D:o	Kontraktsposten D. Nordin.	1853 ²⁸ / ₉	10	100	1,602	D:o.
29. Vexjö stifts enkehjulsfond.	D:o	Stiftets presterskap.	1867 ²⁰ / ₆	106	3,753	21,917	D:o.

Tab. N:o 8. (Forts.) FROMMA STIFTELSE, STIPENDIFONDER, PENSIONSANSTALTER M. M.

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Stiftelsens namn.	Stiftelsens ändamål.	Stiftarens namn och yrke.	Stiftelsens år och dag.	Utdelning år 1885		Stiftelsens storlek vid slutet af år 1885. Kronor.	Stiftelsen förvaltas af:	Anmärkn.
				till antal parsoner.	af nedanstående hela beioopp. Kronor.			
30. Hederstiernska pensionsfonden.	Att lemna understöd åt prestenkor eller prestbarn.	Onämud.	1872 ²⁹ / ₉	2	50	1,000	Vexjö stifts domkapitel.	
31. Clarinska fonden.	Att lemna understöd åt nyordinerade prestmän.	Komministern J. H. Clarin.	1876 ²⁵ / ₉	—	—	—	D:o.	
32. Biskop Hultmans fond.	D:o d:o.	Kaptenen A. Nordenskjöld o. hans hustru Agnes Nordenskjöld, född Hultman.	1879 ²¹ / ₈	—	—	5,799	D:o.	
33. Brantingska matstipendiet.	Att lemna understöd åt studerande vid Vexjö allmänna läroverk.	Landskamrer G. Branting.	1726 ⁹ / ₁₂	7	14'7 kubikfot spanmål 20 $\frac{1}{2}$ smör.	—	Vexjö läroverkskollegium.	15)
34. Fonténska stipendiet.		P. Fontén och Helena Christina Holm.	1779 ⁹ / ₃	3	36	11'67	D:o.	16)
35. Carlssonska stipendiifonden.		J. Carlsson och Sigrd Svendsdotter.	1794 ²⁶ / ₈	2	10	166'67	D:o.	
36. Ekedahlska stipendiifonden.		Per Ekedahl Larsson.	1797 ³¹ / ₁	—	—	196'67	D:o.	
37. Undénska stipendiifonden.		Handl. Anders Undén E:son.	1837 ²¹ / ₂	1	90	1,569'25	D:o.	
38. Burmanska stipendiifonden.		Vice härads höfd. G. Burman.	1851 ²⁸ / ₂	—	—	—	D:o.	17)
39. Aurora Bergs fond.		Mamsell Aurora Bergs sterbhus.	1871 ²⁷ / ₃	1	30	724'47	D:o.	
40. Törnboomska donationen.		Ritläraren R. Törnboom.	1872 ⁹ / ₇	2	30	923'49	D:o.	18)
41. Forsanderska premiefonden.		Domkyrkosysslomannen J. Forsanders sterbhus.	1866 ¹ / ₈	—	—	—	D:o.	
42. von Otterska premiefonden.		Lagmannen C. von Otters sterbhus.	1870 ¹⁹ / ₆	2	25	594'15	D:o.	
43. Linnéanska premiefonden.	Att lemna belöning åt studerande vid Vexjö allmänna läroverk.	Biskop H. G. Hultman m. fl.	1878 ³¹ / ₁₀	19	158	3,682'36	D:o.	
44. Tegnérska stipendiet.		Bildadt genom sammanskott.	1882 ¹³ / ₁₁	2	30	752'79	D:o.	
45. J. M. Carlssons stipendium.		Timmerhandlanden J. M. Carlsson.	1877 ²² / ₅	—	—	527	D:o.	19)
46. Fjerde novemberfonden.	Att lemna understöd åt pauvres hontoux i Vexjö.	Lagmannen Baron C. von Otters sterbhus.	1864 ⁴ / ₁₁	4	99'23	1,678'85	Vexjö stads drätselkammare.	
47. Baron C. von Otters fond.	D:o d:o.	Handl. G. F. Ekelundh.	1870 ⁹ / ₆	3	60	1,000	D:o.	
48. Handlanden G. F. Ekelundhs fond.	D:o d:o.	Doktor J. A. Wittlock. Fru Nanny Wittlock. Landshöfding G. Munthe. Vexjö numera upplösta arbetareförening.	1874 ²¹ / ₇	19	600	10,000	D:o.	
49. Konsul Wittlocks understödsfond.	D:o d:o.		1876 ¹⁴ / ₁₂	9	180	3,000	D:o.	
50. Fröken Anna Munthes fond.	D:o d:o.		1877 ¹⁷ / ₁₂	1	180	3,000	D:o.	
51. Vexjö arbetareförenings lifräntefond.	Att af årliga räntan bilda lifränteinsatser åt barn.		1877 ⁹ / ₆	1	120	2,000	D:o.	
52. Sjögrenska donationen.	Att befrämja folkundervisningen.		1876 ⁷ / ₂	1	25	792'15	D:o.	
53. Hillerska donationen.	Att användas för stadens flickskola.	Domprosten Håkan Sjögren.	1806 ²⁴ / ₇	Till folkskoleväsendet.	700	11,665	Skolrådet i Vexjö.	
54. Wieslanderska donationen.	Att befrämja folkskoleundervisningen.	Lars Erik Hillers.	1846 ¹⁴ / ₁₀	D:o.	208	3,466'67	D:o.	
55. Fröken Lotten Mörners fond.	Att bilda en fond till ordnande af hushållsskola i samband med flickskola i Vexjö.	Enkefru Chr. Wieslander.	1859 ¹⁴ / ₁₂	D:o.	480	8,000	D:o.	
56. Wahlqvist-Hoffmanska donationen.	Att användas till belöning åt lärjungar vid Vexjö stads söndagsskola.	Fröken Lotten Mörner.	1879 ²⁶ / ₇	—	—	3,972'35	D:o.	
57. Barnhemmet i Vexjö.	Flickors uppfostran till tjänarinnor.	Rådmanen J. Wahlqvist.	1856 ¹¹ / ₄	Till 20 lärjungar isöndagsskolau.	57	1,000	Domkyrkosyssloman J. Wirell.	
		Fröken Walborg Gyllenkrok m. fl.	1867 i oktober.	Barnhemmet.	180	3,000	Enkefru öfverstinnan Augusta Weijdenhjelm.	
Summa			—	—	10,672'23	211,632'54		
Summa för hela länet			—	—	14,504'29	*) 258,131'84		

Anm. *) Oberäkuadt en del i tabellen och dertill hörande anmärkningar angifna jordbruksfastigheter och frälseräntor.

A n m ä r k n i n g a r :

1) Inträdesafgift 5 kronor, årsafgift 3 kr. Inträde i kassan står öppet för en hvar frisk och välfrejdad person, boende å Kosta och Johanstorps glåbruk samt å underlydande hemman, torp och lägenheter. — 2) När räntan utgår med 6 procent, sker utdelning till 6 familjer. — 3) D:o d:o. — 4) Donationen består af rusthållet n:o 59 Ljungby Klockaregård och Södregård 1 $\frac{1}{4}$ mtl samt rusthållshemmanet Ularp Södregård, $\frac{1}{4}$ mtl med dertill hörande augment af $\frac{1}{2}$ mtl Ularp Södregård och $\frac{1}{2}$ mtl Dragaryd Arvidsgård samt Ljungby Eskilsgårds qvarn, som står på klockaregårdens egor. — 5) Donationen består af frälseräntan af $\frac{1}{4}$ mtl Hallarp Södregård i Annerstads socken. — 6) Utdelning får ej ega rum förr än kapitalet uppgått till 10,000 kr. — 7) D:o d:o 5,000 kr. — 8) Den del af räntan som icke utdelas lägges till kapitalet. — 9) Lessebo bolag lemnar ett årligt bidrag af 500 kr., 1:a klassens delegare betala i inträdesafgift 4 kr. och en månadsafgift af 1 kr., 2:a klassens delegare inträdesafgift med 2 kr. och under hvarje månad 50 öre. — 10) Medlemmarne erlägga 1 kr. i inträdesafgift och 50 öre i månaden. — 11) Frälseränta å 15 kr. — 12) D:o å 9 kr. — 13) D:o å 10 kr. — 14) D:o å 27 kr. — 15) Utgöres af frälseränta. — 16) D:o. — 17) Ej ännu utfallen. — 18) D:o. — 19) Utfallet under år 1884.

